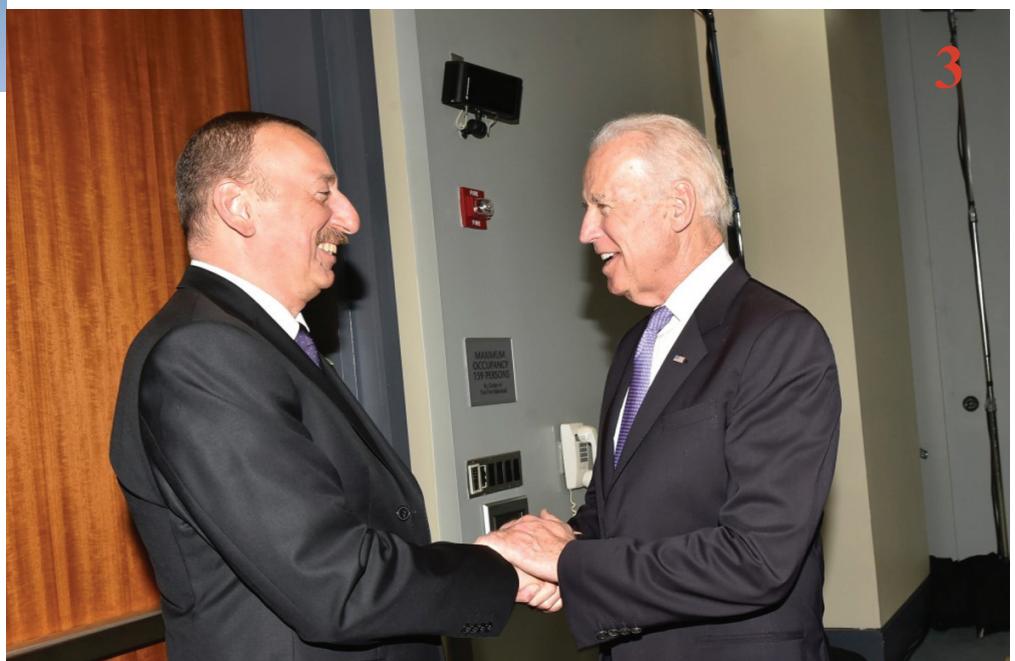

**"Bu gün uğurla
davam edən
iqtidár-müxalifət dialoqu
ardıcıl siyasi islahatların
nəticəsidir"**

2

AZƏRBAYCAN-ABŞ: Strateji tərəfdaşlığı yüksələn münasibətlər

3

Ermənistan böyük siyasətin arxa məhəllələrində ilisib-qalıb

"Qitənin siyasi mənzərəsinin yenidən Ermənistanın və erməniçiliyin xeyrinə olmayan tərzdə formalasdırılmasının getdiyi bir vaxtda bizim həkimiyət müxalifəti təqib etməklə məşğuldur".

**Azərbaycan ordusu hərəkətə keçdi: Separatçı rejim
Qarabağı tərk edir!**

**Qızıl
ucuzlaşır**

ABŞ-in dövlət bondlarının gəlirliliyinin artması fonunda qızıl ucuzlaşış. SIA xəber verir ki, Nyu-Yorkun "Comex" birjasında qızılın avqust fuýcəsleri 0,74%, yaxud 13,7 ABŞ dolları ucuzlaşaraq 1 unsiyası 1834,7 ABŞ dollarına satılıb.

16

**Bu xəstəliyi olanlar
ayaqlarını dəniz
qumuna basdırı bilməzler**

Dəniz qumu orqanız üçün gündəş qədər faydalıdır. İslanmış dəniz suyunda gəzmək qandalarının genişlənməsinə və qan təzyiqinin sabitləşməsinə kömək edir...

**"İnsanın vicdanı, etik
davranışı, mədəniyyəti
olmalıdır"**

"Ümumiyyətlə internet resursları, internet dünyası azad dünyadır. Saytlar da internet şəbəkəsinin bir vasitəsidir."

12

Bu gün beynəlxalq birliyin ən fəal üzvlərindən birinə çevrilən Azərbaycan regionda və dünyada mehriban qonşuluq siyaseti yürüdür, böyük dövlətlərlə, nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlarla qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığı daha da möhkəmləndirir.

**"Bu, İlham Əliyevin
prinsipial və ədalətli
siyasetinə verilən böyük dəyərdir"**

**Azadlığı abadlığına
çevrilən ZƏNGİLƏN**

Prezident İlham Əliyev: "...Zəngilan rayonunda böyük infrastruktur layihələri icra edilir. Onların arasında Zəngəzur dəhlizinin tərkib hissəsi olan nəqliyyat infrastrukturunu mən qeyd etmək istədim.

Ahmad Mukhtar

8

**Moskva-Brüssel
vasitəciliyi:
Azərbaycan
bütün hallarda
qalıbdır!**

14

12

“Ölkələrimiz arasında strateji tərəfdaşlığı əsaslanan ikitərəfli münasibətlər müxtəlif sahələrdə inkişaf edir”

Prezident İlham Əliyev iyunun 1-də Serbiya Baş nazırın müavini, mədən və energetika naziri Zorana Mixayloviç qəbul edib. Zorana Mixayloviç Serbiya Prezidenti Aleksandr Vuçiçin sa-

lamalarını dövlətimizin başçısına çatdırıb, Prezident İlham Əliyev salamlara görə minnətdarlığını bildirib.

Görüşdə ölkələrimiz arasında strateji tərəfdaşlığı əsaslanan ikitərəfli münasibətlə-

rin müxtəlif sahələrdə inkişafından məmənunluq ifadə edilib, əlaqələrimiz daha da genişləndirilməsi üçün yaxşı potensialın olduğu bildirilib.

Zorana Mixayloviç azad edilmiş torpaqlarımızda dağıntılar barədə məlumatlı olduğunu bildirək, bununla əlaqədar ölkəmiz və xalqımız namine görülen işlər, o cümlədən azad olunmuş ərazilərimizdə aparılan genişmiqyaslı yenidənqurma layihələri ilə bağlı dövlətimizin başçısını təbrik edib. Dövlətimizin başçısı, həmçinin işğal dövründə ermənilərin torpaqlarımızda töötədiyi

böyük dağıntılarından danışib.

Söhbət zamanı 27-ci Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz Sərgisinin regional və beynəlxalq əməkdaşlığın möhkəmənməsi işinə töhfə verdiyi bildirildi, Zorana Mixayloviçin sərgidə iştirakının önəmi qeyd edilib.

Görüşdə ikitərəfli münasibətlərin perspektivləri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparıldı, energetika, kənd təsərrüfatı sahələrində əməkdaşlıq məsələlərinə toxunuldu. Zorana Mixayloviç Prezident İlham Əliyevə xatirə hədiyyəsi təqdim edib.

“Bu gün uğurla davam edən iqtidar-müxalifət dialoqu ardıcıl siyasi İslahatların nəticəsidir”

President Administrasiyasında Müasir Müsavat Partiyasının sədri ilə görüş keçirilib

Prezident Administrasiyasının Siyasi partiyalar və qanunvericilik hakimiyəti ilə əlaqələr şöbəsinin müdürü Ədalət Vəliyev ölkədə aparılan iqtidar-müxalifət dialoqu çərçivəsində iyunun 1-də Müasir Müsavat Partiyasının sədri Hafiz Hacıyev ilə görüşüb.

Prezident Administrasiyasının Siyasi partiyalar və qanunvericilik hakimiyəti ilə əlaqələr şöbəsindən AZERTAC-a bildiriblər ki, görüşdə şöbə müdürü Prezident İlham Əliyev tərəfindən aparılan genişmiqyaslı İslahatların dövlətçiliyin möhkəmənməsi, əhalinin sosial rifahının yaxşılaşması, işğaldan azad edilmiş torpaqlarımızın bərpası ilə yanaşı, ölkədə baş veren siyasi prosesləri də ehatə etdiyini qeyd edib. Bildirib ki, bu gün Azərbaycanda uğurla davam edən iqtidar-müxalifət dialoqu, yeni siyasi konfiqurasiyanın genişlənməsi, partiyaların fealiyyəti üçün geniş imkanların yaradılması ölkə rəhbərliyi tərəfindən aparılan ardıcıl siyasi İslahatların nəticəsidir. Siyasi partiyaların qurultaylarının keçirilməsi və nəticələrinin dövlət qeydiyyatına alınması, yeni siyasi partiyaların yaradılması və qeydiyyatı, döv-

lət tərəfindən siyasi partiyalara ofislərin verilməsi, dövlət media resurslarına çıxışlarının təmin edilməsi siyasi partiyalara dövlət qayğısının təzahürüdür. Öz növbəsində müxalif siyasi partiyalar onlara münasibətdə edilmiş bu addımlara adekvat cavab verməli, yüksək siyasi mədəniyyət və ümummilli məsələlərdə həmreylilik nümayiş etdirməli, dövlət və dövlətçiliyin qorunmasına ezmkar olmalı, davamlı inkişafın təmin edilməsində sağlam mövqə sergiləməlidirlər. Çoxpartiyili siyasi sistemin inkişafı üçün bütün sağlam siyasi qüvvələr öz töhfəsini vermeli, partiyalarla həkimiyət arasında və partiyalar arasında gündən-günə daha da dərinleşən siyasi dialoq mədəniyyəti bundan sonra da inkişaf etməlidir.

Hafiz Hacıyev siyasi dialoq prosesi çərçivəsində keçirilən görüşə dəvət edildiyi üçün təşəkkürünü bildirib. Qeyd edib ki, Prezident İlham Əliyev tərəfindən dövlətimizin güclənməsi, yeni siyasi konfiqurasiyanın inkişafı və iqtidar-müxalifət dialoqunun davam etdirilməsi istiqamətində heyata keçirilən dövlət siyasetini dəstəkləyir. O, müxalif siyasi partiyaların rəhbəri olaraq iqtidar-müxalifət dialoqunu yüksək qiymətləndirdiyini və Müasir Müsavat Partiyasının ölkəmizdə siyasi sistemin inkişafı namə atılan bütün addımları gələcəkdə də dəstəkləyəcəyini qeyd edib.

Görüşdə, həmçinin Vətən müharibəsində qazanılmış Qələbə, ölkəmizin ərazi bütövlüyünün təmin olunması, Azərbaycanın uğurlu xarici siyaseti və ölkəmizin beynəlxalq nüfuzunun möhkəmənməsi, ölkədə aparılan siyasi dialoq prosesinin müxtəlif formatlarda inkişaf etdirilməsi, müxalif siyasi partiyaların fealiyyəti və başqa mövzularətərində fikir mübadiləsi aparılıb. 28 May - Müstəqillik Günündə yüksək səviyyədə keçiriləcəsi, Azərbaycan və Türkiye prezentatörlerinin Bakı şəhərində keçirilən texnologiyalar festivalında iştirakı yüksək dəyərləndirilib.

Rassel Teylor: Bakı region üçün əhəmiyyəti artmaqdə olan tədbirlərin keçirildiyi mərkəzdər

Bakı region üçün əhəmiyyəti artmaqdə olan tədbirlərin keçirildiyi mərkəzdir. Bakı təkcə regionda ən böyük olan bu sənaye tədbirinə ev sahibliyi etmir, eyni zamanda, gələn həftə baş tutacaq Formula 1 kimi beynəlxalq yarışın keçirildiyi məkandır.

AZERTAC xəbər verir ki, bunu Böyük Britaniyanın "ICA Group" şirkətinin idarə Heyətinin məsləhətçisi Rassel Teylor 27-ci Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz Sərgisinin rəsmi açılış mərasimindəki çıxışında deyib.

Rassel Teylor Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə Bakıda keçirilən sərgilərə verdiyi davamlı dəstəyə və bu mühüm sənaye tədbirinin açılışında ənənəvi olaraq iştirak etdiyinə görə dərin minnətdarlığını bildirək deyib: "Bu, hər kəsə həm bu sənaye sahəsinin region üçün əhəmiyyətini və eyni zamanda, həmin sənaye sahəsinin daxilində bu tədbirin əhəmiyyətini göstərir".

Laura Loxman: "Azərbaycan regionda enerji təhlükəsizliyinin irəliləməsində güclü tərəfdaşdır"

Bu yaxınlarda Amerika Birleşmiş Ştatları və Azərbaycan Respublikası arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasının 30 illiyini qeyd etdik. Ölkələrimiz uzun müddətdir ki, yaxın tərəfdaşlılar və Cənubi Qafqazda müstəqillik və demokratiyanı Amerika Birleşmiş Ştatlarından çox heç kim dəstekləmirdi.

Bu fikirləri ABŞ dövlət katibinin enerji diplomatiyası üzrə müavininin müşaviri Laura Loxman 27-ci Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz Sərgisinin rəsmi açılış mərasimindəki çıxışında söyleyib.

Azərbaycanın regionda enerji təhlükəsizliyinin irəliləməsində güclü tərəfdaş olduğunu vurgulayan Laura Loxman deyib: "Amerika Birleşmiş Ştatları həm də bizim mühüm iqlim məqsədlərinə dəstək olan etibarlı enerji mənbələrinin yaradılması strategiyalar üzərində Azərbaycanla işləməyə davam etmək əzmindədir".

Bu gün beynəlxalq birliyin ən fəal üzvlərindən birinə çevrilən Azərbaycan regionda və dünyada mehriban qonşuluq siyaseti yürüdür, böyük dövlətlərlə, nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlarla qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığı daha da möhkəmləndirir. ABŞ Azərbaycanın müstəqilliyini tanıyan və diplomatik əlaqələrimizin qurulduğu ilk dövlətlərdən biri olmaqla iki dövlətlər arasında tərəfdaşlıq bərabərlik, qarşılıqlı hörmət, enerji, müdafiə, təhlükəsizlik və digər sahələr daxil olmaqla 30 illik uğurlu əməkdaşlıq tarixi var.

AZƏRBAYCAN BİRLƏŞMİŞ ŞTATLARIN QAFQAZDA GÖRƏCƏYİ BÜTÜN İSLƏRİN ƏSAS MƏRKƏZİDİR

30 ildən artıqdır ki, ABŞ Azərbaycanın müstəqilliyini tanıyan ve diplomatik əlaqələrimizin qurulduğu ilk dövlətlərdən biridir. Bu illər ərzində münasibətlərin inkişaf etdirilməsi üçün tərəflər arasında müxtəlif sənədlər imzalanmaqla genişmiqyaslı əməkdaşlıq üçün müvafiq normativ-hüquqi baza yaradılmışdır. Azərbaycanın müstəqillilik illərində yürütüldüyü xarici siyaset kursu dünyadan bütün dövlətləri ilə, eləcə də əsas və nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlarla qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq qurulmasına yönəlib. Bu, ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin hakimiyyətə yenisində qayıdışından sonra iki ölkə arasında əlaqələr daha da güclənilir, yüksək səviyyeli qarşılıqlı sefərlər və beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində görüşlər baş tutub. Bu gün isə bu siyasetin uğurlu davamçısı Azərbaycan Prezident İlham Əliyevin son 19 illik prezidentlik fəaliyyəti müddətində müdrik liderliyi ilə çağdaş dünya birliyində uğurlu dövlət idarəciyi modeli kimi qəbul edilir və ölkələrimiz arasında bərabərlik, qarşılıqlı hörmət və enerji təhlükəsizliyi, sülhməramlı əməliyyatlar, terrorla mübarizə və digər sahələr daxil olmaqla uğurlu əməkdaşlıq ənənələri formalaşdır.

Prezident, müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin uğurla davam etdiridi kurs olaraq son illerde ölkəmizə böyük hörmət və nüfuz qazandırıb, dünyadan həm Qərb, həm də Şərqi istiqamətləri üzrə çox geniş siyasi, iqtisadi və humanitar əlaqələr qurulub. Onu da vurgulamaq lazımdır ki, münasibətlərin inkişaf etdirilməsi üçün tərəflər arasında müxtəlif sənədlər imzalanmaqla genişmiqyaslı əməkdaşlıq üçün müvafiq normativ-hüquqi baza yaradılmışdır. Azərbaycanın bu gün bir çox dövlətlər tərəfindən uğurlu layihə kimi qiymətləndirilən enerji şaxələnməsi siyasetinin dəsteklənməsində və həyata keçirilmesində ABŞ-in rolü dəmirzadır. Azərbaycanla ABŞ arasında enerji sahəsində 1994-cü ilde bağlanan "Ösrin müqaviləsi"nde ABŞ şirkətlərinin yer alması ilə başlanan əməkdaşlıq, Azərbaycanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən əsas ixrac neft və qaz kəmərlərinin tikintisində fəal iştirakı ilə davam edib. ABŞ Azərbaycanın Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsi sahəsində de siyasetini dəstəkləyir.

Azərbaycan Cənubi Qafqazda ABŞ-in ən böyük ticaret tərəfdasıdır, regionda birbaşa xarici sərmayeler ən çox Azərbaycana yatırılır, Azərbaycanda 300-dən çox Amerika şirkəti qeydiyyatdan keçib. ABŞ Prezidenti Cozef Bayden istər Müstəqillik Günü münasibətə, istərsə də Bakıda Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz Sərgisi ilə bağlı Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev cənablarına təbrik məktubları Azərbaycan-ABŞ münasibətlərinin inkişafının, ölkəmizin uğurlu və müstəqil xarici siyasetinin göstəricisidir. Güclü dövlət o zaman güclü və qüdrətli, ən əsası sözün əsl mənasında müstəqil olur ki, onun gələcəyini düşünən, atlığı her addımda dövlət maraqlarını öndə saxlayan Lideri vardır. Bu gün Azərbaycanın müstəqil dövlət kimi mövcudluğu, sözünün imzası qədər əhəmiyyəti olan Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev kimi 44 gün ərzində 30 illik torpaq həsrətinə son qoyan Qalib Lideri, Pezidenti var.

CO BAYDEN: "AMERİKA BİRLƏŞMİŞ ŞTATLARI AZƏRBAYCANIN SADIQ TƏRƏFDASI OLMAQDA DAVAM EDİR"

AZƏRBAYCAN-ABŞ: Strateji tərəfdaşlığı yüksələn münasibətlər

Cozef Baydenin məktubu Prezident İlham Əliyevin uğurlu siyasetinə verilən qiymətdir

ABŞ Prezidentinin təbrik məktubunda bildirir ki, Amerika Birleşmiş Ştatlari ilə Azərbaycan Respublikası arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasından öten 30 il ərzində enerji mənbələrinin şaxələndirilməsi və beynəlxalq təhlükəsizlik sahələrində əməkdaşlıq öz bəhəresini verir, Azərbaycan Avropa və dünya bazarlarının təhlükəsizliyinin təmin olunması və sabitləşdirilməsində önemli rol oynayır.

C.Bayden ABŞ-in Prezident İlham Əliyevin rehbərliyi ilə Azərbaycanla əməkdaşlığı bundan sonraki dövrə də davam etdirməyə sadıqlılığını vurğulayıb. Həmçinin, C.Bayden ölkəsinin firavan və dinc gələcək naminə Ermənistan və Azərbaycan arasında barışığın təşviq olunmasına çalışacağını da bəyan edib. Məktubda Co Baydenin Cənubi Qafqazda hazırlı vəziyyətin sülh və əməkdaşlıq imkanlarının genişləndirilməsi üçün yaxşı bir imkan olduğunu qeyd etməsi və Azerbaycan Prezidenti İlham Əliyevin səyələrini dəstəkləməsi çox ciddi bir nüansdır.

ABŞ Prezidenti Co Baydenin Prezident İlham Əliyevə ünvanlaşdı təbrik məktubunda Cənubi Qafqazda davamlı sülhə nail olmaq üçün mühüm imkan kimi qiymətləndirib. ABŞ bilir ki, Azərbaycan hər zaman sülhün tərəfdarı olub və bu gün də bu tendensiyani davam etdirir. Və burada Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərinin normallaşması, sülhün əldə edilmiş ABŞ-in Qafqaza olan marağının təmin olunmasına böyük dəstək ola bilər. Azərbaycan və Ermənistan arasında temasların intensivləşdirilməsinin bütün Qafqaz və trans-Xəzər regionun çıxəklənməsinə imkan verəcəyi qənaəti ifadə edilib. Azərbaycanın sülh təşəbbüslerinin dəstəkləməsi, iqtisadi, nəqliyyat və insanlararası əlaqələrin qurulması istiqamətində gördüyü işlər kömək etməyə hazır olduğunu bildiren ABŞ-in bölgədə yaratdığımız yeni realliga uyğun uzun müddətli sülhün təmin edilməsinə böyük dəyər verdiyinin göstəricisidir. ABŞ Prezidenti həmçinin bu gün qlobal məkanda əsas düyü nöqtəsi olan Ukrayna böhranı ətrafında ki-

fayət qədər radikal mövqə tutmuş Qərbin Azərbaycanın bu məsələdə mövqeyini yüksək qiymətləndirməsi məktubda ən diqqət çəkən məqamlardan biridir.

Baydenin Azərbaycanın Ukraynanın suverenliyinə verdiyi dəstəyi və humanitar yardımını yüksək qiymətləndirir. Çünkü Azərbaycan bu gün kimi Ukraynaya böyük yardım edən azsaylı region ölkələrindən biridir. Və ABŞ prezidentinin Azərbaycanın bu addımını yüksək qiymətləndirməsi bu istiqamətdə bəzi dairələrin, eləcə də, Azərbaycan daxilində Roma Papasından çox katolik olmaq istəyənlərin səsini birdefəlik kəsdi. Eyni zamanda, belə həssas bir məsələdə həm Rusiya, həm də Qərbi nərazi salmayacaq qədər mehərətli siyaset yürütməkdə olan Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev şəxsiyyətinin böyüküyün bir daha ortaya çıxardı.

Bir sözə, ABŞ Prezidenti Cozef Baydenin təbrik məktubunda qarşidan gelən illərdə Azərbaycanla münasibətləri daha da genişləndirmək arzusunu ifadə etməsi Ağ evin hazırlı sahibinin Azərbaycan dövlətinə və onun müdrik idarı Prezident İlham Əliyevin principial və ədalətli siyasetinə verdiği böyük dəyərdir. Azərbaycan da öz növbəsində hər zaman ABŞ-la münasibətlərin qurulmasına maraqlı olub və əminik ki, hər zaman bu siyaset ABŞ tərəfindən də Azərbaycana qarşı uğurla davam etdirilecek. Məktubda deyilir: "Amerika Birleşmiş Ştatlari və Azərbaycan Respublikası arasında qurulmuş 30 illik diplomatik münasibətlər dövründə biz transmilli təhlükələrle mübarizə, enerji təhlükəsizliyinin gücləndirilməsi, ikitərəfli ticarət və sərmayələrin təşviqi məsələlərində güclü tərəfdəş olmuşuq. Bakıda Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz Sərgisine ev sahibliyi etdiyiniz vaxtda Sizi əmin etmə istəyirəm ki, Amerika Birleşmiş Ştatlari Azərbaycanın sadiq tərəfdası olmaqdə davam edir. Bütün dünyada enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasına mühüm dönüş nöqtəsini yaşadığımız bir dövrde biz həm də təmiz enerji keçidə bağlı uzunmüddətli öhdəliklərimizi təmin etmək məqsədile

zəruri investisiya və dəyişikliklər edirik. Enerji təhlükəsizliyi ilə bağlı məqsədlərimizə çatmaq üçün şaxələndirmə heç vaxt olmadığı qədər əhəmiyyətdir və Azərbaycan bu məqsədə nail olmaq üçün regional səylərdə əsas rol oynamışdır. Azərbaycan həm də regional və global bazarların sabitləşdirmesi baxımından trans-Xəzər əməkdaşlığının nəhəng potensialının reallaşdırılmasında mühüm əhəmiyyətə malikdir. Eyni zamanda, Azərbaycan Cənub Qaz Dəhlizi vəsitsələ və Ukrayna üçün mühüm olan yanağı təchiz etmək də Avropanın enerji təhlükəsizliyinin sabitləşdirilməsinə kömək etməkdə həllədici rol oynayır".

Göründüyü kimi, Azərbaycanın etibarlı tərəfdəş olması, gündən-günə daha da güclənməsi, daxili və xarici siyasetini daim qlobal çağırışların tələbləri çərçivəsində yeni meyarlarla zənginləşdirməsi və Cənubi Qafqazın aparıcı dövləti kimi regionu qarşıdurma deyil, əməkdaşlıq məkanına çevirmə istiqamətində mühüm diplomatik-siyasi səyələrini əsirgəməməsi ABŞ-in diqqətini cəlb etməye bilməz. Bu reallığı ifadə edən Amerikanın dövlət xadimləri, siyasetçiləri və ekspertləri Amerika üçün ölkəmizin, hətta inkişaf etmiş Avropanın dövlətlərindən də etibarlı tərəfdəş, müttəfiq olduğunu qeyd edirlər. Onların qənaətinə görə, yaxın gələcəkde ABŞ-in regiondakı ən yaxın müttəfiqi Azərbaycan olacaqdır. Bütün bə sadalanan faktlər bir dəha onu göstərir ki, Azərbaycan-ABŞ münasibətləri strateji tərəfdaşlıq səviyyəsindədir. Hər iki dövlət regional təhlükəsizlik, enerji və iqtisadi inkişaf, demokratik islahatlar və insan hüquqları kimi sahələrdə güclü tərəfdaşlıq münasibətlərində faydalıdır.

Bir sözə, ABŞ-in Azərbaycanla əlaqələr yüksək dəyər vermesi, əlbəttə Prezident İlham Əliyevin regionda və dünyada sülhün təmin olunması, əlaqələrin qurulması, iqtisadi imkanlardan güc, silah kimi istifadə edilən enerji resurslarının ədaletli bölgüsü və elçətanlığı sahəsində həyata keçirdiyi böyük siyasetin nəticəsidir.

RƏFIQƏ

İLHAM ƏLİYEV: "Builkı Bakı Enerji Həftəsi qlobal enerji bazarının əsas oyuncularını, beynəlxalq şirkətləri bir araya gətirir"

Bu gün Azərbaycanın enerji ölkəsi kimi əhəmiyyəti getdikcə artır. Xüsusilə son illərdə Avrasiya məkanında baş verən bir sıra geosiyasi proseslər, enerji amilinin siyasi hadisələrə təsiri Avropa dövlətlərini yeni enerji mənbələrini təmin etmeye tövq etdi. Bu baxımdan, regionun əsas neft ölkələrindən biri kimi Azərbaycana diqqətin artması töbii idi. Avropa gələcəkdə enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində və alternativ mənbələrə çıxışda ölkəmizin əhəmiyyətini qiymətləndirməyə bilməzdi. Məhz Avropa dövlətlərinin alternativ enerji təminatçısı kimi üzünü ölkəmizə çevirməsi anlaşılandır. Çünkü Azərbaycan həm de sabit və etibarlı imicili ilə diqqət çəkir. Buna görə də ekspertlərin "Azərbaycan enerji təhlükəsizliyi" məsələsində Avropanın en yaxşı tərəfdasıdır" qənaəti hər keç tərəfindən şəksiz qəbul edilir və Qərbin enerji telebatının ödənilməsinə onomli töhfə verir. Bir sözə, təmeli ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən formalasdırılan enerji siyaseti "Əsrin müqaviləsi" ile dünyanın ilk neft hasilatçılarından olan Azərbaycanı beynəlxalq enerji bazarlarında birbaşa iştirakçıya çevirdi. Beləliklə, 28 il əvvəl dünyanın müxtəlif ölkələrini təmsil edən şirkət nümayəndələri Bakıda bir araya geləndə çox azları düşündür ki, qısa müddədən sonra Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində Azərbaycan aparıcı ölkələrdən birinə çevriləcək. Və bu gün ən qısa mümkün vaxt kəsiyində belə nə-həng enerji obyektlərinin inşa edilməsi bizim güclü imkanlarımızdan xəber verir. Dünən Bakı Ekspo Mərkəzində Xəzər regionunda neft-qaz sahəsinin və enerji sektorunun ən mötəbər tədbiri olan "Bakı Enerji Həftəsi" çərçivəsində keçirilən 27-ci Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz Sərgisinin keçirilməsi qlobal enerji bazarının əsas oyuncularını, beynəlxalq şirkətləri bir araya getirir. Belə ki, 10-cu Yubiley Xəzər Beynəlxalq Energetika və Alternativ Enerji" sərgisini və Xəzər Neft və Qaz Konfransının xəlefə olan "Bakı Enerji Forumu"nu özündə birləşdirir. Bu barəde Prezident İlham Əliyevin "Bakı Enerji Həftəsi"nin iştirakçılarına məktubunda bildirilir. Dövlətimizin başçısı qeyd edib ki, Azərbaycan üzərinə götürdüyü öhdəlikləri layiqincə yerinə yetirir və xərici sərmayədarlar

enerji sektorunun ən mötəbər tədbiri olan "Bakı Enerji Həftəsi" 27-ci Beynəlxalq "Xəzər Neft və Qaz" sərgisini, 10-cu Yubiley Xəzər Beynəlxalq Energetika və Alternativ Enerji" sərgisini və Xəzər Neft və Qaz Konfransının xəlefə olan "Bakı Enerji Forumu"nu özündə birləşdirir". Bu barəde Prezident İlham Əliyevin "Bakı Enerji Həftəsi"nin iştirakçılarına məktubunda bildirilir. Dövlətimizin başçısı qeyd edib ki, Bakı Enerji Həftəsi Azerbaycan hökumətinin uğurla mübarizə apardığı pandemiyanın yaratdığı ikişilik fasılədən sonra yenidən təşkil olunur. Həm canlı görüşlər, həm də bölgənin sənaye liderləri ilə canlı dialoq sərgi və forumun əhəmiyyətini daha da artırır. Builkı Bakı Enerji Həftəsi daha dayanıqlı və təhlükəsiz enerji güclərinin yaradılması sahəsində yeni əməkdaşlıq üçün qlobal enerji bazarının əsas oyuncularını, beynəlxalq şirkətləri bir araya getirir. "Təqdirəlayıqdır ki, qlobal çağırışa çevrilmiş dekarbonlaşma, "yaşıl enerji" növlərinin artırılması, habelə əlverişli və təhlükəsiz enerji təchizatı kimi məsələlər builkı Enerji Həftəsində dialogun əsas gündəliyini təşkil edir. Eyni zamanda Bakı Enerji Forumu enerji sektorunun əsas tədbiri statusu qazanmış Xəzər Neft və Qaz Konfransının ənənələrini davam etdirməklə yanaşı, gündəliyini yeni enerji seqmentləri ilə də genişləndirmişdir", - deyə məktubda vurğulanır.

"ENERJİNİN TRANSFORMASIYASINDA TƏBİİ QAZIN GETDİKÇƏ DAHA COX ƏHƏMİYYƏT KƏSB ETMƏSİ FONUNDА "CƏNUB QAZ DƏHLİZİ" LAYİHƏSİNİN ÖNƏMİ DAHA DA ARTIR"

Məktubda bildirilir ki, dünya ölkələrinin üz-leşdiyi çağırışlar və qlobal enerji balansında göznlənilən struktur dəyişikliyi region üçün də dayanıqlı və təmiz enerji güclərinin artırılması, yeni enerji marşrutlarının müyyəyen edilməsi kimi vəzifələri gündəmə gətirmiştir: "Bunu nəzərə alaraq, qlobal və regional enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasına ənənəli oyuncuların Azərbaycan xüsusi bərpə olunan enerji növlərinin inkişafı istiqamətində davamlı layihələr həyata keçirir, qonşu ölkələrin enerji sistemləri ilə six integrasiyaya, regionda sülhün, sabitiyyin, təhlükəsizliyin qorunub saxlanmasına dəstək verir". "Enerjinin transformasiyasında təbii qazın getdikcə daha çox əhəmiyyət kəsb etməsi fonunda "Cənub Qaz Dəhlizi" layihəsinin önəmi daha da artır. Azərbaycan üçün strateji əhəmiyyət kəsb edən bu layihə Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində mühüm rol oynayır.

"BAKİ ENERJİ HƏFTƏSİ" AZƏRBAYCAN HÖKUMƏTİNİN UĞURLA MÜBARİZƏ APARDIĞI PANDEMİYANIN YARATDIĞI İKİLLİK FASİLƏDƏN SONRA YENİDƏN TƏŞKİL OLUNUR"

"Xəzər regionunda neft-qaz sahəsinin və

yır və bu enerji dəhlizinin gələcəkdə genişləndirməsi imkanları böyükür", - deyə məktubda bildirilir.

"2030-CU İLƏDƏK AZƏRBAYCANI "YAŞIL ARTIM" ÖLKƏSİNƏ ÇEVİRİMƏYİ MILLİ PRIORITYELLƏRDƏN BİRİ KİMI MÜƏYYƏNLƏŞDİRİŞİK"

Prezident İlham Əliyevin "Bakı Enerji Həftəsi"nin iştirakçılarına məktubunda bildirilir ki, Azərbaycanda enerji təhlükəsizliyinə, xüsusi "yaşıl enerji" siyasetinə münasibətdə uzunmüddəti hədəflər müyyəyen edilmişdir. Enerji sahəsində açıq, şəffaf, biznes maraqlarına xidmet edən və nəticələrə hesablanmış əməkdaşlıq və qarşılıqlı dəstək bizim daimi prinsiplərimizdir. 2030-cu ilədək olan dövrədə biz "yaşıl artım" ölkəsinə çevrilməyi və təmiz ətraf mühitə nail olmağı sosial-iqtisadi inkişafı dair milli prioritətlərdən biri kimi müəyyənəldəşim. Belə bir siyaset regionda enerji sahəsində uğurlu transformasiya üçün mü-kəmməl bünövrəni təmin edəcəkdir.

Məktubda deyilir: "Ölkəmizdə mövcud olan sabitlik, iqtisadi inkişaf, müasir infrastruktur, əlverişli biznes mühiti və böyük enerji potensialı bərpə olunan enerji növlərinin istehsalı və ixracı sahəsində geniş perspektivlər yaratmışdır. Azərbaycan enerji sahəsində böyük təcrübəsi olan şirkətlərlə birlikdə bərpə olunan yeni enerji güclərinin yaradılmasına hədəflənən iri layihələrin icrasına başlayıb. Artıq 855 meqavat gücündə yeni generasiya gücləri yaradılması sahəsində mühüm naliyyətə imza atılıb. Bu, beynəlxalq bazarlarda yeni enerji resurslarının etibarlı təchizatçısi kimi Azərbaycanın mövqeyini daha da artırır və onu gücləndirir". Prezident İlham Əliyevin "Bakı Enerji Həftəsi"nin iştirakçılarına məktubunda vurğulayıb ki, işğaldan azad edilmiş tarixi ərazilərimizin böyük enerji potensialı uğurlu "yaşıl enerji" layihələrinin həyata keçirilməsi və regionda enerji təhlükəsizliyi üçün geniş perspektivlər ved edir.

"BU GÜN BEYNƏLXALQ ALƏMDƏ ETIBARLI TƏRƏFDAS KİMİ TANINAN ÖLKƏMİZİN MÖVQEYİ DAHA DA GÜCLƏNİR"

"Dünya neft və enerji sənayesinin inkişafında xüsusi mövqeyi ilə seçilən Azərbaycan hömçinin müxtəlif ölkələrdə genişməyəsi investisiya layihələri həyata keçirməkdədir. Bu gün beynəlxalq aləmdə etibarlı tərəfdəş kimi tanınan ölkəmizin mövqeyi daha da güclənir".

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının 2022-ci il iyulun 1-dən 30-dək müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılması və müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularının ehtiyata buraxılması haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikasının mülki aviasiya işçilərinə fəxri adaların verilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Bu barede Prezident İlham Əliyevin "Bakı Enerji Həftəsi"nin iştirakçılarına məktubunda bildirilir. Dövlətimizin başçısı qeyd edib ki, Azərbaycan üzərinə götürdüyü öhdəlikləri layiqincə yerinə yetirir və xərici sərmayədarlar üçün də elverişli şərait yaradır. Regionda enerji təhlükəsizliyi, diversifikasiyası və "yaşıl enerji"ye keçidin sürətləndirilməsi üçün əməkdaşlığı daha da genişləndirməyə çağırın Prezident vurğulayıb ki, perspektivdə enerji təhlükəsizliyi sahəsində çağırışları uğurla qarşılamaq məqsədilə bu sahədə yeni texnologiyaların və rəqəmsal həllərin tətbiqi üstünlük teşkil etməlidir: "Azərbaycan, uzun müddətdir, belə qlobal əhəmiyyəti tədbirə ev sahibliyi edir. İnanıram ki, özünün çoxilik tərəbəsi sayesində sərgi və forumunuz aktual mövzulu dolğun məruzələr, müzakirə və fikir mübadilələri ilə qarşılıqlı anlaşma mühitində geniş iqtisadi əlaqələrimiz üçün yeni üfüqlər açacaq və səmərəli əməkdaşlığı töhfələr verəcəkdir".

"BİZ NƏHƏNG ENERJİ LAYİHƏLƏRİNİ HƏYATA KEÇİRMƏYƏ QADIRIK"

Qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyev 27-ci Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz "Caspian Oil & Gas" 2022 sərgisinin açılış mərasimində çıxışı zamanı işğaldan azad edilmiş Azərbaycan ərazilərinin alternativ enerji resursları baxımdan böyük potensialı olduğunu deyib. Dövlət başçısı bildirib ki, Azərbaycandan Gürcüstanın Qara dəniz sahilinə ilk neft kəməri olan Supsanın açılışı bize ixraca başlamağa və bir çox ölkənin ehtiyaclarını qarşılamağa imkan verdi. "Enerji təhlükəsizliyi tam təmin edilmirdi. Elektrik kəsintiləri, qaz tədarükü problemleri var idi. Beləliklə, biz öz enerji təhlükəsizliyimizin təmin edilməsi üçün çox işləşmə başlığı və bu baş verdi. Biz eyni zamanda, paralel olaraq beynəlxalq investorlarla, neft istehsalının artırılması və beynəlxalq bazarlara çatdırılması məqsədi ilə dünyanın aparıcı enerji şirkətləri ilə fəal işleyirdik" - deyən Prezident İlham Əliyev vurğulayıb ki, öten əsirin sonunda ənənəli hadisə baş verdi: "Azərbaycandan Gürcüstanın Qara dəniz sahilinə ilk neft kəməri olan Supsanın açılışı oldu. Bu, biza ixraca başlamağa və bir çox ölkənin ehtiyaclarını qarşılamağa imkan verdi".

"AZƏRBAYCAN XARİCİ INVESTİSİYALAR ÜÇÜN COX CƏLBEDİCİDİR"

"BP və SOCAR-in Cəbrayılda güneş elektrik stansiyasının inşası ilə bağlı danışqlarının tezlikle yaxşı nəticələnəcəyinə ümidi edirəm", - deyən dövlət başçısı bildirib ki, BP bizim strateji tərəfdəsimizdir və neft-qaz sektorunda aparıcı investorlardan biridir: "Mən çox şadım ki, BP alternativ enerjiye maraqlı göstərir. Hazırda SOCAR və BP azad edilmiş Cəbrayıl rayonunda 200 meqavat gücə malik güneş elektrik stansiyasının inşasını müzakirə edir. Mən ümidi edirəm ki, tezlikle bizim yaxşı nəticələrimiz olacaq". Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, bu gün Azərbaycan xarici investisiyalar üçün çox cəlbədicidir: "Dünyada geosiyasi veryiyyətin bir neçə ay əvvəl ilə müqayisədə tamamilə fərqli olduğu bu vacib dövrdə bizimla çalışmaq istəyən istənilən ölkə və istənilən şirkətlə əməkdaşlığı hazırlıq".

R. KAMALQIZI

**“Bu, İlham Əliyevin
prinsipial və ədalətli
siyasətinə verilən böyük dəyərdir”**

“ABS Prezidentinin Azərbaycan
Prezidentini ünvanlaşdırığı
məktubu Cozef Baydenin İlham Əliyevin hə-
yata keçirdiyi xarici və daxili siyasetə, ölkə-
də aparılan islahatlara ver-
diyi yüksək qiymət
kimi də deyərlən-
dirmək olar.

Azərbaycan Prezidentinin 44 günlük müharibədən sonra regionda yürütdüyü sülh siyaseti, Ermənistanla sərhəd-lərin delimitasiyası prosesində at-dığı addımlar təkcə region ölkələri deyil, dünyanın aparıcı dövlət və beynəlxalq təşkilatları tərefindən də al-qışlanır". Bunu SİA-ya açıqlamasında Milli Məclisin deputati Aydin Hüseynov deyib.

Məclisin deputatı Aydin Hüseynov deyib: Deputat bildirib ki, Amerika Birləşmiş Ştatlarla Azərbaycan 30 illik diplomatik münasibətlər dövründə enerji təhlükəsizliyi, ikitibətli ticaret və sərməyələr məsələlərində güclü tərəfdəş ölkələr kimi çıxış ediblər: "Co Baydenin məktubundan da görünür ki, Amerika Birləşmiş Ştatları Azərbaycanı özüne sadıq tərəfdəş, dost bilir və bu münasibətlərin bundan sonra da davam etməsi üçün addimların davamlı olacaq vurgulanır. Əslində bu fikirlər bir həqiqətdir və Azərbaycanın regional təhlükəsizlik məsələlərində oynadığı rola qiymət veren rəsmi Vaşinqton Azərbaycanla münasibətlərin bundan sonra da davam edəcəyini bildirir. Azərbaycan ABŞ-in müttəfiqi olan Avropanın enerji təhlükəsizliyində önemli rol oynanır".

maqdadır. Nəzərəalsaq ki, Rusiya ilə Avro-
pa İttifaqı arasında Ukrayna ərazisində
apardığı mühabibə səbəbindən neft-qaz tə-
darükündə problemlər yaranıb, Azərbayca-
nın imkanları, Avropanın
enerji təhlükəsizli-
yindəki rolü bir
az da aktuallaş-
ıb. Bayde-
nin Azərbay-
canın Ukray-
nanın suve-
renliyinə ver-
diyi dəsteyi
və humanitar
yardımı da
diqqətdən qa-
çırmamalıyıq.
Cənubi Azərbaycan

bu güne kimi Ukraynaya böyük yardım edən azsaylı region ölkələrindən biridir. ABŞ Prezidentinin Azərbaycanın bu addımını yüksək qiymətləndirməsi bu istiqamət-də bəzi dairələrin fikirlərində korrekteləri rəsmiləşdirdi. Belə həssas bir məsələdə həm Rusiya, həm də Qərbi narazı salmaya-çaq qədər məhərətli siyaset yürütməkdə olan Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev şəxsiyyətinin böyüklüyünü bir daha ortaya çıxardı. ABŞ Prezidenti Cozef Baydenin təbrik məktubunda qarşıdan gələn illerde Azərbaycanla münasibətləri daha da genişləndirəcəyi mesajını verməsi təbii ki, Vətənini sevən insanları Azərbaycanın qarşısında daha uğurlu inkişafə nail olacağı inamını yaradır. Bu, Prezident İlham Əliyevin prinsipial və edalətli siyasetinə verilən böyük də-yərdir. Azərbaycan da öz növbəsində hər zaman ABŞ-la münasibətlərin qorunmasında maraqlı olub".

“Festival gənclərin maarifləndirilməsi baxımdan mühüm rol oynadı”

“Bakıda keçirilən “Texnofest” festivalı ölkəmizin ictimai-siyasi həyatı üçün böyük bir hadisə idi. Bu qəbildən olan ilk və ən önəmli tədbir kimi bizim tariximizdə qalacaq”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında millət vəkili Musa Quliyev bildirib

Onun sözlərinə görə, burada ilk növbədə qardaş Türkiyənin və

Azərbaycanın son illərdəki texnoloji yenilikləri nümayiş etdirildi: "Bu festivalın gənclərimizin müasir texnoloji biliklərə yiylənməsi baxımından böyük maarifləndirici ehemiyyəti var. Diğer tərəfdən burada hərbi texnologiyanın, döyüş və müdafiə silahlarının, o cümlədən hava hücumu və hava hücumundan müdafiə vasitələrinin nümayiş etdirilməsi bir daha qardaş Türkiyənin və Azərbaycanın dün-

dan əhəmiyyətli oldu. Əlbəttə Azərbaycan və Türkiye heç bir dövlət qarşı nə bir aqressiya, nə bir işğal, nə də bir müharibə siyaseti yürüdən dövlətlər deyillər.

Nümayişdə, festivalda Azərbaycanın Prezidenti, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin ve Türkiye Cumhuriyyətinin Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın çıxış etməsi, dünya şöhrəti Əziz Sancarın burada olması, "Bayraktar" adı ilə artıq dünyada məşhur olan "PUA"ları ixtira edən Səlcuq Bayraktarın burada olması həm da Türkiye və Azərbaycanın elmi nailliyyətlərinin dünyaya nümayishi oldu. Azərbaycan gəncləri də burada iştirak edərək maarifləndilər. Bu, gənclərimizin gələcək həyat yollarını düzgün seçmələrində böyük əhəmiyyət sahib olan tədbir oldu".

Səbinə Hüseynli

Britaniyalı nazir: “Birləşmiş Krallıq təmiz enerjiyə keçidlə bağlı Azərbaycanın öhdəliyini alqışlayır”

Bu gün Azərbaycan Gürcüstan, Türkiyə və Avropadakı tərefdaşları üçün etibarlı və sabit təbii qaz təchizatçısıdır. Azərbaycandan başlayan Cənubi Qaz Dəhlizi mühüm nailiyyəti eks etdirir. Bu dəhlizin genişlənməsi Avropaya qaz təchizatının şaxələndirilməsini dəstəkləyəcək. Biz

kömürdən imtina edərək təmiz enerjiyə keçərkən təbii qaz həllədici rol oynamadıqda davam edəcək.

AZERTAC xəbər verir ki, bu sözləri Böyük Britaniyanın biznes, enerji və təmiz inkişaf üzrə dövlət naziri Qreqori Uilyam Hends 27-ci Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz Sərgisinin rəsmi açılış mərasimindəki videomüráciyətində söyləyib.

"Birleşmiş Krallık, həmçinin təmiz enerjiyə keçidlə bağlı Azərbaycanın öhdəliyini alıqlışdır. Sıfır karbon kursunun üstünlüklerindən biri onun enerji təhlükəsizliyi ilə uyğunluğudur. Neft və qazın qiymətlərinin qalxması təmiz enerjiyə investisiya yatırılmasını daha da əsaslandırır", - deyə britaniyalı nazir qeyd edib.

Qreqori Uilyam Hends deyib ki, son 30 il-də Azərbaycanın yaxın tərəfdası olmuş Bir-ləşmiş Krallığın BP kimi şirkətləri 2050-ci il-dək sıfır karbon tullantılarına nail olmaq üçün iddiyalı planlar qəbul edib. Azərbaycan kimi ölkələrin sıfır karbon tullantılarını təşviq edən ölkə olmaq üçün yüksək potensialı var.

“ABŞ-Azərbaycan münasibətləri təkçə enerji sektorundakı əməkdaşlıqla məhdudlaşdır”

“ABS” prezidenti Cozət Baydenin Bakıda keçirilən Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz Sərgisi ilə əlaqədar Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə ünvanladığı məktub hər şeydən önce iki ölkə arasında mövcud olan qarşılıqlı münasibət-

Ona görə də hazırda dünyanın mühüm geostrateji mərkəzlərindən biri olan Avropana enerji təhlükəsizliyi tarixin heç bir döñəmində olmadığı qədər tehdidlərə məruz qaldığı bir vaxtda Azərbaycanın həyata keçirdiyi alternativ enerji təhlükəsizliyi kəməri xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. ABŞ prezidentinin məktubunda da öne çekilən əsas məsələlərdən biri eley bununla bağlıdır.

İki ülke hazırda vaxtile aldiqları uzaqqörlen ve perspektivli qərarın icra edilməsinin və regional əməkdaşlıqla verdiyi mühüm töhfələrin tentənəsini yaşayır. Ancaq şübhəsiz ki, ABŞ-Azərbaycan münasibətləri təkcə enerji sektorundakı əməkdaşlıqla məhdudlaşdır. Daha geniş və daha rəngarəng spektri əhatə edir. Buraya qlobal terrorizmə qarşı mübarizədən başlamış, elm, təhsil, insan hüquqları və azadlıqları da daxil olmaqla hərbi-siyasi sahədə əməkdaşlığı qədər olduqca çoxşaxəli istiqamətlər daxildir. Ona görə də ABŞ prezidenti bu mühüm istiqamətlərə də toxunaraq iki ölkənin əməkdaşlığının yüksək səviyyədə olmasını təyin edən siyaseti yəni Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin fealiyyətini alqışladığını bildirir və ABŞ tərəfindən bu siyasetə sadıq qalınacağını ifadə edir. Eyni zamanda Azərbaycanın regionda sabitləşdirici rol oynaması xüsusi vurgulanır ki, bu kontekstə Ukraynaya edilən humanitar yardım faktoruna da xüsusi diqqət çəkilir. Şübhəsiz ki, iki ölkə arasında münasibətlərin ABŞ prezidenti tərəfindən belə yüksək qiymətləndirilməsi Azərbaycan-ABŞ münasibətlərinin olduqca müsbət perspektivlərini də təyin edir".

Abutel İlhamgızı

Azərbaycan son illər ərzində nümayiş etdirdiyi yüksək inkişaf tempi ilə yerləşdiyi regionda lider dövlətə çevrilib. Bu inkişaf göstəriciləri ayrı-ayrı sahələrin paralel tərəqqisi fonunda müşahidə olunur. Belə ki, ölkəmizdə bütün sahələrdə olduğu kimi mülki aviasiya sahəsindən də sürətli inkişaf yan ötməyib.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 2006-cı il 18 may tarixli Sərəncamı ilə 2 iyun mülki aviasiya işçilərinin peşə bayramı kimi qeyd olunur. Bayramın məhz iyunun 2-de keçirilməsi isə Azərbaycanda ilk aviasiya qrupunun həmin gün yaradılması ilə əlaqədardır.

Əsası Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan hava nəqliyyatının əsaslı şəkildə yenidən qurulması prosesini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev uğurla davam etdirir. Ölkə başçısının son illərdə mülki aviasiya sahəsinə göstərdiyi daimi diqqət və qayğısının neticəsi olaraq bir çox nailiyyətlərə imza atılıb. Bəllidir ki, Azərbaycana gələn əcnəbi üçün ölkəmizə səyahət bu qapıdan - hava qapısı adlanırlınlı mekandan başlayır. Ulu Öndər Heydər Əliyev dediyi kimi: "Hava limanı Azərbaycanın qapıdır. Onu gərk elə göstərek ki, Azərbaycana layiq olsun". Belə, beynəlxalq tədbirlər məkanı olan Azərbaycana gələn - vəziyətdən, irqindən asılı olmayan hər kəs ölkəmizin güc və nüfuzunu ilk anda - ca hiss edir. Sonrakı addimları sehri ölkəmizin yavaş-yavaş açılan qapılardan başlanır. Ölkəmizdə, paytaxt Bakıda keçirilən beynəlxalq tədbirlər zamanı Azərbaycana səfər edən əcnəblər şəhərimizin seyrəngahlığını, möhtəşəmliyini, gözəlliyyini, dünya standartlarına cavab verən tələblər çərçivəsində inşa edilen Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunu görürələr. Bakı şəhərindən 20 kilometr şimal-şərqdə yerləşən məkanın VIP salonlarında və biznes-terminalında xidmətin nümunəvi təşkili, qonaqların qarşılanması və yola salınması üçün xüsusi qrupların, təyyarələrin, nəqliyyat xidmətinin, uçuş həyətinin, təyyarə belədçi lərinin, aviasiya təhlükəsizliyinin, gömrük və viza xidmətinin təmin edilməsini və s. yüksək ölçülü ilə seçildiyini təsdiqləyir. Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroporto coğrafi mövqeyinə görə Şərqi Qərb arasında və Şimalı Cənub arasında transfer marşrutlar üçün regionda bir nömrəli hava limanıdır. Hazırda Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportundan London, Paris, Tel-Əviv, Ankara, Dubay, Roma, Moskva, Kiyev, Sankt-Peterburq, Vyana, Frankfurt və dönyanın digər şəhərlərinə uçuşlar təşkil olunur.

Ölkə Prezidenti Cənab İlham Əliyevin xüsusi diqqət və qayğısı sayesində mülki aviasiyamız 2003-cü ildən etibarən inkişafının keyfiyyət və miqyası etibarilə yemi bir mərhələsinə qədəm qoyub. Milli aviasiyanın inkişafı, infrastrukturun təkmilləşdirilməsi və aviaparkın yeniləşməsində Prezident İlham Əliyevin qayğı və diqqəti də olduqca böyük əhəmiyyətə malikdir.

Mülki aviasiyamızın təməli yaxın keçmişizlə bağlı deyil. Bir əsrən artıq tarixi mərhələ var bu yolda. Belə tarixi olan Azərbaycan aviasiyası dündən bu günə qədər keçidiyi yolda mərhələ-mərhələ inkişaf edib. Mənbələrdən bəllidir ki, Azərbaycanda ilk təyyarə uçuşları 1910-cu ildə Bakının səma-sında baş tutub. Bu, rus aviatoru Utoçkinin "Farman" tipli aeroplana Balaxanı "şosse-sində" 4 gün ardıcıl olaraq həyata keçirdiyi uçuş olub. Azərbaycan aviasiyasının tarixi həmin zamandan yazılıb. Maraq doğuran hadisədən sonra Azərbaycanda təyyarə uçuşlarının sayı sürətle artmağa başlayıb və qısa zamanda Bakıda və Yevlaxda aerodromlar tikilərək istifadəyə verilib. Azərbaycanın aviasiya tarixində uzaq məsafəyə ilk uçuş 1919-cu ildə həyata keçirilib. Azərbaycan mülki aviasiyası 1920-ci ilin aprelindən sonra SSRİ aviasiyasının tərkib hissəsi kimi fealiyyət göstərib. Bu dövrə Azərbaycan aviasiyası bir sıra mehdudiyyətlərə qarşılaşsa da, müəyyən irəliləyişlərə də nail olub. 1938-ci il iyunun 2-de Mülki Hava Donan-

AZƏRBAYCANIN MÜLKİ HAVA DONANMASININ TARİXİNDƏ YENİ DÖVR

Qeyd edək ki, ötən əsrin əvvəllərində təməli qoyulan mülki aviasiyamızın tarixini eks etdiren materialları araşdırarkən ikinci Dünya müharibəsi illərində bu sahədə əldə edilən nailiyyətlər də diqqət çekdi. Belə ki, ön cəbhədə, arxa cəbhədə azərbaycanlı hərbi təyyarəçilərimiz, aviatorlarımız, hərbi və mülki aviasiya sənayesində çalışan mütəxəssislərimiz rolunu danılmazdır. Müharibə illərində Bakının Keşlə qəsəbəsində iki aviazavod fəaliyyət göstərdi ki, fasilesiz işləyən bu müəssisələrdə "UTİ-4" və "YAK-3" tipli təyyarələr, habelə hidrotəyyarələr üçün xizəklər istehsal olundu.

Azərbaycanın mülki hava donanmasının tarixində yeni keyfiyyətli dövr ötən əsrin yetmişinci-səksəninci illərinə təsadüf edir. Respublikanın 11 rayonunda yeni hava limanlarının tikilmesi və ya yenidən qurulması fikrimizi əsaslandırmış. Ulu Öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi dövründə Naxçıvanda, Beyləqanda, Zaqatalada "Yak-40" reaktiv təyyarələri üçün sünə örtüklü qalxma-ئemə zolaqları salındı. Bakı və Gence hava limanları müasir naviqasiya vasitəleri ilə təchiz edildi. 1971-ci ildə Gence Avia müəssisi fəaliyyətə başladı. Bütün bunlarla yanaşı, Gəncədə, Yevlaxda, Naftalandə, Naxçıvanda, Zaqatalada, Lənkəranda, Ağdamda, Ağstafada və Şəkidə sünə örtüklü uçuş-ئemə zolaqları ilə təchiz olunmuş hava limanları tikildi. Daha sonra 1976-1980-ci illər üçün Azərbaycanda mülki aviasiyanın yüksək inkişaf tempini nəzərdə tutan program hazırlanı-

AVIASİYAMIZ MÜSTƏQİLLİK İLLƏRİNDE

Ümummilli Lider Heydər Əliyev sovet dövründə milli aviasiyanın inkişafında istediklərini tam həyata keçirə bilməsə də, müstəqillik dövründə bu sahədə olan arzularını gerçəkləşdirə bildi. Məlumdur ki, sovet hakimiyyəti dağıldıqdan sonra hərbi əmlakın və texnikanın eksər hissəsi ölkədən çıxarıldı, Azərbaycanda yerləşən silahlı qüvvələr isə birbaşa Rusyanın tabeliyinə keçdi. Azərbaycan aviasiyası ağır vəziyyətə düşmüştü. Bütün əlaqələr pozulmuşdu. Belə bir zamanda Onun uzaqqorən siyaseti neticəsində aviasiya sahəsində böyük layihələrin həyata keçirilməsinə start verildi. 1993-cü ildə dünya səhərtli siyasetçi Ulu Öndər Heydər Əliyevin yenidən hakimiyətə qayıdışı bütün sahələrdə olduğu kimi, mülki aviasiya sahəsində də kəskin dönüşə səbəb oldu. Gö-

rülən tədbirlər neticəsində xarici aviaşirkətlər müqavilələr bağlandı. Aviasiya xətlərinin miqyasının sürətli artması Azərbaycanın dünyaya çıxışını asanlaşdırıldı. Ulu Öndərin rəhbərliyi ilə "1998-2003-cü illər üçün Respublika Mülki Aviasiyasının inkişaf programı" hazırlanıb, uğurla həyata keçirildi. Bu program çərçivəsində 1999-cu il oktyabrın 2-de Bakı hava limanında dünya standartlarına tam cavab verən yeni aerovalzählə kompleksi tikildi.

Müstəqillik illərində yaradılan "Azərbaycan Hava Yolları" Dövlət Konserninin Milli Aviasiya Akademiyası kadrların hazırlanmasında böyük rol oynadı. "Milli Aviasiya Mərkəzi" adı ilə yaradılan akademiya 1994-cü ildən Milli Aviasiya Akademiyasına çevrildi. Milli kadrların hazırlanmasına xüsusi diqqət ayıran Heydər Əliyev "Men xoşbəxtəm ki, artıq indi Azərbaycanın mülki aviasiyasının milli kadrları - azərbaycanlı təyyarəçilər, mühəndisler, mütəxəssislər vərdir", - deyirdi. Akademiya 1998-1999-cu tədris ilində 11 ixtisas üzrə 276 nəfər daxil oldu. Bu gün akademiya Dövlətərəsi Aviasiya Komitəsinin mütəxəssislərin hazırlanması və təkmilləşdirilməsinə hüquq verən sertifikati laiyq görülüb.

Bu gün inkişaf səviyyəsi, maşın parkı və xidmət mədəniyyəti ilə seçilən milli aviadasiyicimiz "Azərbaycan Hava Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin təyyarələri Azərbaycandan çox-çox uzaq yollara dünən 30-dan artıq şəhərinə uçur. Mütəxəssilərin qənaətinə görə, dünən müxtəlif nöqtələrinə sərnişin daşımaları həyata keçirən güclü milli aviaşirkətin mövcudluğu ölkənin yalnız nüfuzu hesab olunmur. Bu, eyni zamanda dövlətin iqtisadi, mədəni, humanitar siyasetinin möhkəmlənməsinə müsbət təsir göstərir. Çoxşaxəli marşrutların mövcudluğu Azərbaycanın iqtisadi potensialını və turizm imkanlarını əhəmiyyətli dərəcədə artırmağa imkan verir.

"Azərbaycan Hava Yolları" aviaşirkəti ICAO, İATA, ECAC, Dövlətərəsi Aviasiya Komitəsi kimi tanınmış mülki aviasiya birləşmələrinin üzvüdür. Onun təyyarələri dünən onlarda şəhərlərinə münətəzəm uçuşlar yeri-nə yetirir, Aviaşirkətin uçuşlarının təhlükəsizliyinin artırılmasına daima böyük diqqət yetirilir. "Azərbaycan Hava Yolları" aviaşirkətinin tətbiq etdiyi təhlükəsizlik standartları bu gün dünən ən yüksək standartlarının tələblərinə uyğundur. Ümummilli Lider vurğulayırdı ki, "Azərbaycan Hava Yolları"nın ən vacib vəzifəsi uçuşlarının təhlükəsizliyinin təminatıdır. Şirkət fəaliyyəti dövründə buna nail oldu. Təəccübü deyildir ki, iri və dünənda ən çox hörmət olunan "ICAO" beynəlxalq mülki aviasiya təşkilatının təqdim etdiyi audit nəticələri "Azərbaycan Hava Yolları" aviaşirkətinin Azərbaycandakı uçuşlarının təhlükəsizliyinin yüksək səviyyədə olmasını sübut edib. Cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi

ile ölkəmizdə, aviasiya sahəsində kompleks tədbirlər həyata keçirilir. Paytaxt və regionlarda olan hava limanlarının maddi-texniki bazası möhkəmləndirilib, müasir xidmət infrastruktur yaradılıb. "Naxçıvan" beynəlxalq hava limanı, "Gence" beynəlxalq hava limanı və "Zabrat" hava limanında yeni təyyarə vağzalının binası istismara verilib. "Lənkəran" və "Zaqatala" beynəlxalq hava limanları açılıb.

QARABAĞIN HAVA QAPISI ADLANDIRILAN FÜZÜLİ BEYNƏLXALQ HAVA LİMANI

Mülki aviasiya sahəsindəki uğurlar bize deməyə əsas verir ki, ölkəmizin coğrafi cəhətdən olduqca əlverişli mövqəde yerləşməsi ölkəmizin dünən hava nəqliyyatı sisteminə rolunu daha da artırır. Ölkəmizin hava nəqliyyatının modernləşdirilməsinə xüsusi diqqət göstərən Cənab İlham Əliyevin təqsiri və göstərişlərinin yüksək səviyyədə icra olunması Azərbaycanın aviasiya sahəsinin tamamilə yeni mərhələyə çıxarılmasına şərait yaradıb.

Bu gün Zəfər qazanmış Azərbaycanın işğaldan azad olunmuş ərazilərdən yeni hava limanları tikilir. Artıq Qarabağın hava qapısı adlandırılan Füzüli Beynəlxalq Hava Limanı ən müasir səviyyəde inşa olunaraq istifadəyə verilib. Hava limanının istenilən tip hava gəmisi qəbul etmək imkanları var. Uçuşenmə zolağının uzunluğu 3000, eni isə 60 metrdir. Hava limanının müasir infrastrukturla təchiz olunan terminalı saatda ən azı 200 sərnişinin buraxılışına imkan verir. Burada görülən bütün işlər beynəlxalq norma və standartlara uyğun şəkildə həyata keçirilib. Hazırda Zəngilan və Laçında beynəlxalq hava limanları tikilir və onların inşası ilə regionun nəqliyyat imkanları daha da genişləndiriləcək.

Beləliklə, ən müasir tələblərə cavab verən beynəlxalq hava limanının qısa müddədə və yüksək keyfiyyətlə inşası Azərbaycan dövlətinin qürətənini göstərmək yanaşı, həm də işğaldan azad edilmiş rayonlarımızın tezliklə berpa olunacağına və oraya yenidən həyatın qayıtmasına bariz nümunəsidir. Bu hava limanının istifadəyə verilməsi bölgəyə səfər edənlərin rahatlığını təmin edəcək, işğaldan azad olunmuş torpaqlarımızda aparılan quruculuq işlərinin daha da sürətlənməsinə töhfə verəcək, nəinki Füzülinin, ümumilikdə bölgənin sosial-iqtisadi inkişafında müstəsna rol oynayacaq.

Bu gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə aviasiya sahəsində kompleks şəkildə həyata keçirilən tədbirlər bu sahənin daha parlaq gələcəyindən xəber verir. Milli aviasiyamızın sürətli inkişafı, yeni-yeni nailiyyətlərin əldə olunacağına əminlik yaradır.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

"Qitənin siyasi mənzərəsinin yenidən Ermənistanın və erməniçiliyin xeyrinə olmamış tərzdə formalşdırılmasının getdiyi bir vaxtda bizim hakimiyyət müxalifəti təqib etməklə məşğuldur". SİA xəbər verir ki, bunu "Armenianreport"un siyasi analitiki Razmik Akopçanyan "Dünya siyasetinin arxa məhəllələrində" sərlövhəli şərhində qeyd edib.

Təbii ki, əsas hədəfi Türkiyəyə və Azərbaycana tərəf yönəldən erməni müəllif son neticədə bütün dünyaya ses salan və mühüm mesajlar verən "TEKNOFEST-Azərbaycan" reallığında dayanıb. Yeni aşkar erməni təlaşı və isterikası bu məqalədə kifayət qədər görünməkdədir. Beləliklə...

Ermənistan böyük siyasetin arxa məhəllələrində ilisib qalıb

Erməni siyasi analitiki isterika və təlaşla nədən yazır?

Türkiyə-İsrail münasibətlərinin normallaşması

Beləliklə, Akopçanyan yazıçı ki, Türkiyənin Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan yaxın zamanlarda ölkənin İsraille münasibətlərinin normallaşacağına inandığını deyib. Ərdoğanın "Yeni Şafak" nəşri tərəfindən getirilən "Biz Türkiye ile İsrail arasındaki pozitiv addimları daha da artıracaq" sitatına diq-qət çəkən müəllif Türkiye liderinin digər bəyanatını da xatırladıb və yazdı ki, Ərdoğanın sözlərinə görə, Türkiye ile İsrail Şərqi Aralıq dənəsi vasitəsi ilə Türkiye üzərində Avropaya qazın nəqli məsələsi ətrafında danışqlara başlayacaq. Ərodğan deyib: "Bizim enerji və təbii sərvətlər naziri əsasən təbii qazla bağlı qəraraların qəbul edilməsi ətrafında israilli rəsmi şəxslərlə danışqlar aparacaq", deyə "Armenianreport"un siyasi analitiki yenidən "Yeni Şafak" nəşrinə müraciət edib və yazdı: "Onun sözlərinə görə, İsrail tərəfi hazır olduğunu bəyan edib, Türkiyə isə müvafiq çərçivədə işlərini davam etdirəcək. Və bunun özü də Yerusalem (Qüdsə-R.R.) Ankaranın yaxınlaşma mövqeyini sübut edir. Bütün bunlarla kifayətlənəcəkmi? Mümkündür ki, yox.

Axi britaniyalı baş nazir Boris Conson ukraynalı prezident Vladimir Zelenskiyə Rusiyaya qarşı hərbi ittifaq qurmağı təklif edib. Britaniyalı siyasetçi bəyan edib ki, yeni siyasi, iqtisadi və hərbi alyanşlar qurmaq lazımdır. Bu, Avropa

Ermənilərin "TEKNOFEST-Azərbaycan" isterikası!

Neticədə mövzunu "TEKNOFEST-Azərbaycan" üzərinə gətirən erməni analitiki iddia edir ki, Ermənistan rəhbərliyi və müxalifəti daxili siyasi qarşılıkmalarla məşğuldur.

Ermənistanda baş verən proseslərə nəzər salan erməni müəllif müxalifətin aksiyalarına toxunub və bildirib ki, hakimiyyət bütün bunlara şəxsi anlayışı reallığından yanaşır, ancaq bununla yanaşı diplomatik arenada ard-arda möğlülüytlərə uğrayır: "Bizim ölkənin rəhbərliyi Ermənistana və "artsaxa" olan dəqiq təhlükələrə adekvatsız reaksiya göstərir. Məsələn, Bakıda bir neçə gün ard-arda "TEKNOFEST" festivalı keçirildi və orada açıq-aşkar təyyarələr, helikopterlər, zirehli texnikalar, PUA-lar, o cümlədən, Bayraktar AKINCI və Bayraktar TB2 nümayiş etdirildi. Festivalda Türkiyənin DIN-nin,

Təhsil Nazirliyinin, Nəqliyyat və İnfrastruktur Nazirliyinin, Sənaye Nazirliyinin, ASELSAN, Baykar, HAVELSAN, ROKETSAN, STİM, TEI, "Turkish Aerospace Industries" və Kosmik Agentliyinin sten-

dəleri quraşdırılmışdı. Bundan eləvə, Türkiyənin STM şirkəti Bakıda taktiki PUA-lar və Hərbi Dəniz Qüvvələri üçün deniz platformalarını prezentasiya etdi. O cümlədən, malum oldu ki, Türkiyə və Azərbaycan birgə texnopark yaradacaqlar".

Selcuk Bayraktarın Şuşadakı bəyanatından doğan erməni qorxusu!

Erməni müəllifini en çox narahat edən, hətta isterikaya salan həyəsiqliq Baykar şirkətinin rəhbəri Selcuk Bayraktarın Şuşaya səfəri oldu.

Kontekstdən az da olsa çıxaraq bu məqamda erməniçiliyin, daha

dim Azərbaycan şəhəri Şuşanı hələ də "şushi" adlandırmaqla qalsın bir yana, onu "Azərbaycan tərəfindən işğal olunmuş" kimi təqdim edir. Yəqin ki, bu xəstəliyin yegane və bu dəfə birdəflik sağlama resepti Azərbaycan tərəfindən hazırlanır, çünki belə bir murdar xəstəlik başqa heç bir milletdə mövcud deyil!

Beləliklə, Selcuk Bayraktarın Şuşaya səfərində özüne yer tapa bilməyən Akopçanyan onun "Qoy dünya türkün gücünü görsün və yerini bilsin" bəyanatından da bərk qorxuya düşüb. Nəticədə sərsəmliyinə görə bənzəri olmayan varlıqların nümayəndəsi isterik şəkildə dünyadan həmin bəyanata etinasız yanaşmasını da xatırladır, yəni heç bir reaksiyanın verilməməsindən qeyzə gelir. Və əlbəttə ki, ar-

xasında gizləndikləri Rusiyarı xatırlayı: "Xüsusilə Rusyanın susqunluğu diqqət çekdi. Orada sevinirlər ki, Türkiyə Finlandiya ilə İsveçin NATO-ya üzv olmasına qarşı blok qoyur və belə "xirdalıqlara" göz yumur".

Əgər hər şey yolunda getməzsa Azərbaycan bir daha hərbi gücünü göstəracək!

Bu da son deyil. Erməni müəllifi mövzunu KTMT-yə de gətirməyi unutmur. O, həmin alyansın lazmıslılığı barədə yazar və Azərbaycanla Türkiyənin silah gücündən nə qədər qorxuduşlarını gizlətmir. Misal üçün, iddia edir ki, eger hər şey yolunda getməzsə Azərbaycan bir daha hərbi gücünü göstərəcək və bu haqda Azərbaycan KİV-ləri yazırlar. Görünür, bu məsələdə Akopçanyan proqnozunda yanılmayıb...

Netice isə belədir - erməni analitiki nəinki KTMT-nin, habelə ABŞ və Fransanın da ATƏT-in Misnik qrupunun həmsədrləri olaraq susqun qaldıqlarından təlaş keçirir. Və məqəlesini bu tonda başa çatdırır: "Bu müddətdə iki müttefiq, Bakının iki müttefiqi Türkiyə və İsrail münasibətlərini normallaşdırırlar. Ancaq bütün bunlara bizim hakimiyyət sərt şəkildə reaksiya vermeliydi. Ancaq o, gücünü müxaliflə mübarizəyə yönəldib. Bizim böyük siyasetin arxa məhəllələrində ilisib-qalmağımızdan təəccüb etməyə dəyərmi?"

Rövşən RƏSULOV

Prezident İlham Əliyev:
"...Zəngilan rayonunda böyük infrastruktur layihələri icra edilir. Onların arasında Zəngəzur dəhlizinin tərkib hissəsi olan nəqliyyat infrastrukturunu mən qeyd etmək istərdim. Bu il Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanı istismara veriləcəkdir. Əminəm ki, bu hava limanının çox böyük funksiyaları olacaqdır. Çünkü biz Zəngilanı gələcəkdə beynəlxalq nəqliyyat-logistika mərkəzi kimi görürük. Rayonun yerləşməsi, beynəlxalq bazarlara yaxın olması və digər amillər bunu təmin edəcək. Azad edilmiş torpaqlarda Füzulidən sonra ikinci hava limanının məhz Zəngilanda yaradılması əlbəttə ki, coğrafi vəziyyəti nəzərdə tutur, buna əsaslanır, eyni zamanda, bizim həm iqtisadi, nəqliyyat, həm də təhlükəsizliklə bağlı məsələlərimizi həll etmək üçün vacib vasitə olacaqdır".

Kiçik Qafqaz dağlarının cənub tərəfində Arazboyu ərazidə sərt quruluşa malik sildirilmiş qayaları özüne məskən seçən Zəngilanın əlindən alınmış əzəmetini 2020-ci ilin payızında qaytardı ona Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyev, Milli Ordumuz. Hələ qədim dövrlərdən üzü bəri bağlarından axan çayların əmələ gətirdiyi dərin dərələrdən, Oxçu və Bərgüşad çayları arasında füsunkar Süsən dağı silsiləsindən, bu silsilədən cənub-şərqə doğru enərək qarşıda uzanan ucsuz-bucaqsız Ağoyuq düzündən, şimal-şərqində Qarabağ silsiləsi və bu silsilənin getdikce açıclaraq əmələ gətirdiyi Geyən cölündən, ümumilikdə bir füsunkarlıq abidesi Zəngilandan düşmən ayağı kəsildi. Dünyada II, Avropada I nadir çinar meşələrindən neçəsinə köksündə yer veren çinarlar diyarı, dağ vüqarlı, çinar əzəmetli Zəngilanın hüriyyəti özüne qaytarıldı. Dağlıq hissələrində 1800-2000 metr hündürlükdə olan enliyarpaqlı meşələrdən aşağıya doğru endikcə subalp və alp

Azadlılığı abadlığına çevrilən ZƏNGİLAN

Zəngilan şəhər məscidi, xalq arasında Qız qalası da adlandırılan Bartaz qız qalası, muzeyləri, Koroğlu daşının hər biri tarixin minilliklərindən xəber verir, Zəngilanın qədimliyini təsdiqləyir. Zəngilan şəhəri 4 kilometrlik bir mesafədə Oxçu çayının sağ sahilində, Çəşməgözlü deyilən bir yerden cənuba doğru ərazidə salınıb. Bu şəhərin özünün bir çox qədim məhəllələri vardır. Çəşməgözlü, Köhnə Pirçivan, Məscid düzü, Şäftalı dərəsi, Kırdezir dərəsi, Bağırsaq dərə, Muncuqlu dərə, Çala dərə, Üst məhəllə... Hər biri bir tarixi yerlə, tarixi hadisə ilə bağlı məhəllələr...

27 illik həsrat

Sovet quruluşunun həyatımıza daxil olması ilə tariximizin tehrif olunması Zəngilanın da tale payı olmuşdur. Sovet quruluşunun bərəqərar olduğu 70 ildə rayonun ərazi vahidində dəyişiklik olmuş, Zəngilan bir neçə dəfə Qubadlının, Qubadlı Zəngilanın tərkibinə daxil edilmişdir. Bu dəyişikliklərin heç biri Azərbaycanın tarixi əraziləri üçün bir mahiyyət kəsb etməsə də, imperiyaın gələcək planlarında özünəməxsus yer tutmuşdur. Elə 70 ilin sonlarında Zəngilanın da digər rayonlarımız kimi işğalın qurbanına çevriləsi illərin işğalçılıq planlarının həyata keçirilməsinin vaxtının çatdırığının göstəricisi idi. Bu plan 1993-cü ildə baş tutmuşdu. Günahsız insanlar öz dədə-baba yurdlarından zorla çıxarılmış, evləri dağıdılmış, ata-babalarının uyuduqları qəbiristanlıqlar mehv edilmişdir. Bölgənin bütün tar-

çəmənlikləri ilə təbiətin özünü özüne meydən oxuduğu bir möcüzənin fonunda 20 oktyabr möcüzəsi baş verdi, Zəngilan azad oldu.

636-ci ilin şəhəri - Zəngilan

Azərbaycanın hər qarış torpağı tarixdir, qədimdir, əsrlərin o üzüdü. Elə Zəngilan da. XIV əsrde yaşamış məşhur coğrafiyaşunas və tarixçi Həmdullah Qəzvininin yazdığına görə, Zəngilanın əsası hicri tarixinin 15-ci ilində, yəni 636-ci ildə qoyulub. Zəngilan şəhəri dedikdə, əsində Pircavan şəhəri nəzərdə tutulmalıdır. Çünkü Zəngilan

şəhərinin əsl adı Pircavan, yaxud da Pirçivan olmuşdur. Zəngilan isə həmin şəhərin və ətraf kəndlərin yerləşdiyi tarixi mahalın adı idi. Lakin sözün kökündə "Pir" sözü olduğunu tariximizi təhrif etmek məqsədi ilə rayona 1930-cu ildə Zəngilan adı verilmişdir. İlk adı Pircavan olan bu şəhər isə yalnız 1957-ci ildən Zəngilan adlandırılmışdır ve 1967-ci ildə hazırkı Zəngilan şəhərinə şəhər statusu verilmişdir.

Zəngilanın qədim Şərifan kəndində yerləşən Şəhri-Şərifan abidesi, Məmmədbəyli türbəsi, XIV əsr Hacallı dairevi bürkü, Yeni-kənd sərdabəsi, XVII - XVIII əsrlərə aid, Səfəvilər dövründə tikilməsi güman edilən

xi abidələri, məscidləri nankor ermənilərin qurbanlarına çevrilmişdir.

İnsan o zaman qədir bilən olur ki, onun kökü, xalqı, milləti ilə bağlı dəyərləri olur. Bu dəyərləri qorumaq isə özünün gözlərini qorumaq qədər vacib olur. Xalq yox, tayfa, millət yox azlıq, kök yox, yalançı gövdələr dən ibarət ermənilərdən, sözün həqiqi mənasında, bundan fərqli ne isə gözlemek də olmazdı. Neticədə isə 27 il idi ki, Zəngilanlılar yurd həsəti ilə alışib, yanındılar. 27 il idi ki, onlar yurd yeriinin sakını yox, qonağı idilər: yuxularında Zəngilanda olmaqla, xəyallarında Zəngilanı qurmaqla... Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev: "Bizim məcburi köçkünlərimiz bütün bu illər ərzində bir arzu ilə yaşayıblar, baxmayaraq ki, onların bir çoxları üçün gözəl şərait yaradılıb və bildiyiniz kimi, təkcə bu il biz məcburi köçkünlər üçün 7 min mənzilin istifadəyə verilməsini nəzərdə tuturuq. 300 minden çox məcburi köçküne evlər, mənzillər verilibdir. Onlar bu qayğıya görə bize minnetdarlıq edirlər və mənim onlara coxsayılı görüşlərimdə bunu ifadə edirdilər. Ancaq, eyni zamanda, mən biliyim və onlar mənə deyirdilər ki, bizi qaytarın, öz torpağımıza qaytarın. Başa düşürdülər ki, bu, çətin məsələdir, başa düşürdülər ki, bunun üçün müəyyən geosiyasi şərait yetişmelidir. Mənə inanırdılar və mən onlara deyirdim ki, biz o torpaqlara qayidaçaq, mən deyirdim ki, bilirəm, nəyi nə vaxt və necə etmək lazımdır. Xalq tərəfindən mənə göstərilən etimad imkan verdi ki, biz bu məsələni həll edək. Mən bir daha bəyan edirəm ki, verilmiş bütün vədləri mən yerinə yetirirəm, verilmiş bütün vədlərə sadıqəm. Prezident kimi mənim fealiyyətim üçün əsas məsələ, əsas vəzifəm Azərbaycan torpaqlarının qaytarılmasıdır, ərazi bütövlüyünün bərpə edilməsidir və bugün biz bunu döyüş meydanında edirik".

Bəylərin, ağaların şəhəri

Sovet döneninin 70 ilinin başlangıcında "bolşevik hərəkatı"nın liderlərinin Azərbaycan bəylerini, ağalarını düşmənə çevirib xalqa təqdim etmələrinə baxmayaraq tariximizin səhifələrinde bəylərin, ağaların silinməz izləri var. Onların dövrün siyasi rəhbərləri kimi fealiyyətləri, ictimai işlərdə fəallığı, məməkətde tikidirdikləri məktəblər, məscidlər, köpürlər, saldıqları yollar və digərləri bu gün Azərbaycan tarixinin bir hissəsini təşkil edir. Zəngilan rayonunun ərazisi də ötən əsrin əvvəllerində əsasən bəylərin çəltik zəmələrindən və onların özlərinə məxsus yaşayış evlərindən ibarət idi. Bəylərin, ağaların vaxtile bə yurd yerinin ablaşmasında xidmətləri danılmazdır

Abadlaşan Zəngilan: Beynəlxalq Hava Limanı qonşudakı düşmənə göz dağıdır

2020-ci ildə Qarabağda tarixi qələbəmiz əldə olunandan dərhal sonra bu torpaqlarda abadlıq, quruculuq işlərinə başlanıldı. Sahiblərinin yurdlarına qayıtmaları üçün bir dəqiqə də baxt itirmək olmazdı. Çünkü işlər nə qədər sürətli həyata keçirilərsə, böyük qayıdış da bir o qədər tez olar.

Zəfərdən sonra Zəngilanda tikintisi həyata keçirilən böyük obyektlərdən biri Beynəlxalq Hava Limanıdır. Ötən ay dövlətimizin başçısı və birinci xanım rayona səfərləri zamanı hava limanında aparılan tikinti işlərinin gedişi ilə tanış oldular. Bildirildi ki, perronda torpaq işləri tamamlanıb, ucuş-enme zolağında asfalt-beton işləri davam edir. Zolağın uzunluğu 3000 metr, eni isə 60 metr olacaq. Bu hava limanı bütün növ təyyarələri, o cümlədən ağır yük təyyarələrini qəbul edəcək. Aeroportun hava hərəkəti qülləsinin tikintisinin iyulda tamamlanması planlaşdırılır. Avqust sonunda isə terminal binasında işlərin başa çatdırılması nəzərdə tutulur. Beynəlxalq standartlara uyğun inşa edilən terminal binası saatda 200 sərnişinə xidmət edəcək. Terminal daxilində VIP zallar, kafelər, tibb xidməti və ofis otaqları yaradılacaq. Avadanlıq və materiallar İtalya, Almaniya və Türkiyədən getirilib.

Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanı Qarabağın mühüm nəqliyyat qovşağına çevrilməsini şərtləndirən əsas amillerdəndir. Həmçinin bu hava limanı Zəngəzur dəhlizinin hava nəqliyyatı infrastrukturunu ilə gücləndirməsi baxımından strateji əhəmiyyət kəsb edir. Görülən işlərin sürəti buranın beynəlxalq nəqliyyat-logistika habına çevriləcəyi günü yaxınlaşdırmaqdır.

Onu da deyek ki, işgaldən azad olunan ərazilərdə Füzulidəki hava limanından sonra beynəlxalq statuslu daha iki aeroport tikilməkdədir. Onlardan biri de Zəngilan hava limanıdır. Digəri isə Laçın rayonunun ərazisində inşa olunur.

İşgal və Zəfər müzeyləri tarixdən "danişacaq"

Ötən ay dövlətimizin başçısı və birinci xanım Zəngilan rayonunda böyük tarixi əhəmiyyətə malik olacaq İşgal və Zəfər müzeyləri kompleksinin təməlqöymə mərasimində iştirak etdirilər. Məlumat verildikdən, Zəngilan İşgal və Zəfər müzeyləri kompleksi İşgal Muzeyi, Zəfər Muzeyi və daşııntıları eks etdirən Memorial Parkdan ibarət olacaq.

Zəngilan İşgal və Zəfər müzeyləri kompleksi layihəsinin əsas məqsədi mühərribənin ətraf mühitə dağıdıcı təsirləri barədə məlumatlılığı artırmaqdır. Layihə hazırlanarkən dayanıqlılığın müxtəlif aspektləri həm landşaft, həm də bina dizayn üçün nəzəre alınıb və BMT-nin Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinə nail olmaq hədəflənib.

İşgal Muzeyi düşmənin işğali zamanı şəhərin ve bölgənin maruz qaldığı vandallığın əyani surətdə nümayiş etdirilməsi məqsədi daşıyırdır. Zəngilan şəhərinin müeyyen hissəsinin dağıdılmış vəziyyətə qalması və Ermənistanın işgalçılıq siyasetinin ümumi mənzərəsini eks etdirən açıq səma altında müzey kimi nümayiş etdirilməsi nəzərdə tutulur. İşgal Muzeyində ətraf mühitə vurulan ekoloji zərərlər, xüsusilə Zəngilan şəhərində ətraf mühitə, bioloji müxtəlifliyə, məşələrlə, yeraltı və yerüstü təbii ehtiyatlarda ciddi ziyan vurmaq məqsədilə töredilən ekoloji terror aktları barədə məlumatlar diqqətə çatdırılacaq. Muzeyin ekspozisiyası müxtəlif audio və vizual texnologiyaların istifadə etməklə təşkil olunacaq. Muzey binasının şübhədən hazırlanacaq fasadının üzərindəki təsvirlər və naxışlar çınar yarapağına bənzəyəcək ki, bu da Zəngilan şəhərinin təbiətlə sıx əlaqəsini tərənnüm edəcək.

Zəngilan Zəfər Muzeyi Azərbaycan xalqının və şanlı Ordumuzun 44 günlük Vətən müharibəsində qazandığı möhtəşəm Qələbəni indiki və gələcək nəsillərin yaddaşına həkk edən, beynəlxalq hüquqa uyğun olaraq ərazi bütövlüyüն bərpə etməyə nail olan Azərbaycanın haqq səsini dünyaya çatdırın təşviqat və informasiya mərkəzi olacaq.

mat metodları ilə insanlara çatdırın məkan olacaq. Zəfər Muzeyinin binasının çınar meşəsini xatırladacaq fasadı dünyada sahəsine görə ikinci ən böyük təbii çınar meşesi olan Zəngilan meşələrinə həsr olunacaq. Muzeyin foyesi vizual texnologiyalar vasitəsilə Zəfərə həsr olunan məlumatları nümayiş etdirmək üçün sərgi məkanı kimi istifadə olunacaq. Həmçinin muzeydə 80 tamaşaçı yeri olan 4D kinoteatr da yaradılacaq. Bu muzeyin inşasında əsas məqsədlərden biri de məhz gələcəkdə burada "Zəngilan Earth Film Festival" in təşkil olunması və Zəngilan da töredilmiş ekoloji terroru beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinə çatdırmaqdır.

Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçmiş şəhidlərimizin əziz xatirəsini əbədi-ləşdirmək məqsədilə Zəfər Muzeyi binasının yanında qəhrəmanlarımızın adlarının qeyd olunduğu beton hasar formasında "Memorial Lövhə" yaradılacaq.

Her iki muzey Azərbaycan xalqının iftخار və qürur mənbəyinə çevrilen Şanlı Ordumuzun 44 günlük Vətən müharibəsində qazandığı möhtəşəm Qələbəni indiki və gələcək nəsillərin yaddaşına həkk edən, beynəlxalq hüquqa uyğun olaraq ərazi bütövlüğünü bərpə etməyə nail olan Azərbaycanın haqq səsini dünyaya çatdırın təşviqat və informasiya mərkəzi olacaq.

Zəngilanla bağlı tarixi faktların yaradıcı üsulla daşııntılar üzərində eks etdirilməsi üçün xüsusi layihə həyata keçiriləcək. Dünyanın müxtəlif ölkələrindən cəlb olunacaq rəssamlar daşııntılar üzərində fərqli divar rəsmələri ("Street art") yaradacaqlar. Beləliklə, 10 min 500 kvadratmetr sahəni ehətə edən daşııntılarından ibarət Memorial Park boyunca açıq səma altında sərgi təşkil olunacaq.

Zəngilanın "ağlı kənd"i Ağalı 30 ilə yaxın bir dövrde işgal altında olması ilə dünyanın bütün yeniliklərindən, texnologiyanın inkişafından kənardə qalan, indi isə azadlığına qovuşan torpaqlarımızın hər biri bu yeniliklərdən pay almayı haqq edir. Ötən ilin oktyabr ayında dövlətimizin rəhbərinin və Türkiye Respublikasının Prezidentinin Zəngilan rayonunun Ağalı kəndində həyata keçirilən "ağlı kənd" layihəsi çərçivəsində görülen işlərlə tanış olmaları mühərribə meydanında qazandığımız Zəfərin tikinti meydanında davam etdiyinə göstəricisi idi.

Bu möhtəşəm layihənin icrası ilə bağlı 110 hektardan çox ərazi-də tikinti işləri aparılır. İnnovativ təkinti materiallarından istifadə edilməklə tam izolyasiya olunmuş 200 fərdi ekoloji evin, ikimərtəbəli 4 qeyri-yaşayış binasının, 360 şə-

gird yerlik məktəbin və 60 yerlik uşaq bağçasının tikintisi sürətə davam etdirilir. "Ağlı kənd"de müasir şəhərsalma standartları tətbiq olunacaq. Piyada və velosiped yolları çəkiləcək. Bir sözə, öz doğma yurdlarına qayıdacaq sahələr üçün hərtərəfli şərait yaradılacaq.

Burada kənd təsərrüfatının təşkili və inkişafı ilə bağlı da bir sıra işlər görülləcək. Artıq kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı məqsədilə istifadə olunacaq torpaq sahələri müəyyənləşdirilib və lazımi innovativ texnikaların siyahısı hazırlanıb. "Ağlı kənd təsərrüfatı"nda müasir suvarma sistemlərindən istifadə olunacaq. Əkin planına əsasen müəyyənləşdirilən 600 hektar erazidən 412 hektarının minalarдан təmizlənməsi üçün müvafiq işlər aparılıb. Burada "Ağlı idarəetmə sistemi" data və təhlil mərkəzindən həyata keçiriləcək.

Dövlətimizin başçısının dediyi kimi: "Ağlı kəndinin timsalında hər bir Azərbaycan vətəndaşı və ümumiyyətlə, hər bir insan bizim planlarımızı görə bilər. Biz azad edilmiş torpaqları necə görmək istəyirik? Biz insanlara, oraya qayıdaq insanlara hansı şəraitit yaratmaq istəyirik? Hər kəs görəcək ki, işlərimiz planlı və sistemli şəkilədə aparılacaq, bütün amillər nəzərə alınacaq - təhlükəsizlik, rahatlıq, rıfah, məşğulluq və gələcək inkişaf".

Zəngilan: "rahat yaşayış", "yaşıl və təmiz", "mütərəqqi innovasiyalar"

May ayında Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Zəngilan şəhərində olarkən şəhərin Baş planı ilə də tanış olmuşlar. Dövlətimizin başçısına məlumat verilmişdir ki, Baş plan Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin sıfırı əsasında bu sahədə böyük təcrübəyə malik nüfuzlu beynəlxalq şəhərsalma qrupu - İsvəçərenin "sa_partners" şirkəti tərəfindən yerli mütəxəssislərin iş-tirək ilə hazırlanıb. Layihəyə əsasən, Zəngilan şəhəri beynəlxalq əhəmiyyətli Zəngəzur nəqliyyat dəhlizi ilə six əlaqələri olan strategi əhəmiyyəti yaşayış məntəqəsi kimi inkişaf etdiriləcək. Belə ki, Araz vadisinin yaxınlığında, həm Zəngəzur nəqliyyat dəhlizindən, həm de Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanından cəmi 10 kilometr məsafədə yenidən qurulacaq şəhər yaradılacaq əhəmiyyətli nəqliyyat şəbəkəsini müasir infrastruktur ilə tamamlayacaq. Şəhərin strateji əhəmiyyəti nəzərə alınaraq Baş planda Zəngilanın beynəlxalq nəqliyyat dəhlizi ilə əlaqəsi olan logistika, turizm və ticarət mərkəzi, bərpəolunan enerji məkanı kimi inkişaf etdirilməsi nəzərdə tutulur.

Bildirilmişdir ki, Baş planın konseptual əsasını "rahat yaşayış", "yaşıl və təmiz", "mütərəqqi innovasiyalar" kimi şəhər yanaşmaları təşkil edir. Gələcəyin şəhəri mənzərəli landşaftı, çayətrafi ictmai məkanları, sağlam ətraf mühiti yaxınlığında sakınları və qonaqları üçün rahat həyat şəraitini ilə seçiləcək. Şəhərin yerləşdiyi Oxçuçay çayının sahilində geniş parkın, həmçinin dağüstü parkın və daxili yaşıllı dəhlizlərin salınması əhalinin asudə vaxtının səmərəli və maraqlı təşkili ilə yanaşı, təmiz ekoloji mühitin formallaşmasına imkan yaradacaq. Burada "ağlı şəhər" yanaşmasının tətbiqi, müasir texnologiyalardan və bərpəolunan enerji mənbələrindən geniş istifadə edil-

məsi isə Zəngilanın yaşayış üçün əlverişliliyini artıracaq, nəqliyyat sistemini ekoloji təmiz, müasir və davamlı edəcək, onu iqtisadiyyatın inkişafı baxımından region səviyyəsində nümunəvi şəhərə çevirecək.

Məscidi tövləyə əvvirmək düşmənə baha başa gəldi

Dinlər təbii ki, müxtəlifdir. Hansısa bir dincən pərəstişkarlıq insanın öz seçimi olsada, ona hörmətsizlik heç kimin seçimi ola bilməz. Çünkü hansısa dincən hörmətsizlik Ulu Yaradana hörmətsizlidir. Ermənistən torpaqlarımızı işğal altında saxladığı otuz il ərzində digər ərazilərimizdə olduğu kimi, Zəngilan rayonunda da tarixi, dini, mədəniyyət abidələrimiz erməni vandalizmə məruz qalıb, dağıdırılıb, təhqir edilib. İşğal dövründə Zəngilan şəhərindəki məsciddən də tövlə kimi istifadə olunması onların nəinki bizim dinə, dünyadakı bütün dinlər hörmətsizliklərinin göstəricisi idi. Çünkü ibadət üçün qapısını açdığımız bu müqəddəs ocaq bizdə məscid, digər xalqlarda, ölkələrdə eyni məqsədə xidmət edən, lakin ayrı ayrı adlar altında labüddür.

Düşmən məscidlərimizə qarşı münasibətinin də cavabını dizini yerə vurub məglubiyyətini bildirəndə aldı. Bu torpağın da, onun bütün əlanlarını da sahibi bir gün onlara diz çökdürəcəkdi və layiq olduqları yeri göstərəcəkdi, hər eməlinə görə qisasını alacaqdır.

Mayın 26-da dövlətimizin başçısı və birinci xanım "Paşa Holding" MMC-nin dəstəyi ilə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən inşa olunan Zəngilan məscidində tikinti işlərinin gedisi ilə tanış oldular. Məlumat verildi ki, rayonun işğaldən azad edilmişən nəticəsində buradakı tarixi, memarlıq abidələri de erməni əsarətdən qurtuldu. Otuz ilə yaxın işğal dövründə daşıdan, təhqir olunan dini abidələrimiz, məscidlərimiz yenidən həyata qaytarılması prosesində Heydər Əliyev Fondu müstəsnə xidmət göstərir. Qarabağdakı dini abidələrin, məscidlərin bərpası işləri sürtələ davam etdirilir.

Qeyd edək ki, Zəngilan məscidinin bərpasının təməl daşı dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin, birinci xanım Mehriban Əliyevanın və qızları Leyla Əliyevanın iştirəki ilə ötən il aprelin 26-da qoyulub, bərpə olşaları fasiləsiz həyata keçirilir.

Zəngilan böyük turizm məkanına çevriləcək

Dövlətimizin başçısı: "... Zəngilan rayonunun turizm imkanları dərinlənədən təhlil edilməlidir, təxirəsalınmaz işlərə bəzək təqribən başlamalı. Yeni otellər, istirahət zonası yaradılmalıdır, kənd turizmi inkişaf etdirilməlidir. Bu, oraya qayıdacaq in-

sanlar üçün də məşğulluq və gəlir menbəyi olacaq".

Bu yaşlılıqlar diyarında böyük turizm potensialı vardır. Gözəl məşələr, dağlar, bulaqlar, çayları ilə Zəngilan turizm üçün ən uyğun yerdir. Azadlığı ilə həm də abadlığına qovuşan rayonda insan əllərinin yaratdığı beynəlxalq hava limanı, dəmir yolu, avtomobil yolları, digər tətililər rayonun təbii gözəllikləri ilə harmoniya yaratdıraqca Zəngilan böyük turizm məkanına çevrilecəkdir.

Bir neçə ilə kimi tamamilə abadlığına qovuşan rayon təbii ki, qonaqlarını da qarşılıyacaqdır. Rayona turist kimi gələnlər onun təbii gözəlliyindən zövq alacaq, nemətlərindən dadacaq, dünəni ilə bügün yaradılan müzeylərdən, qorunub saxlanılan tarixi həqiqətlərdən öyrənməklə ölkələrinə xoş təssərütərlər qayıdacaqlar.

Beləliklə Zəngilan gələcəyin ən böyük turizm məkanlarından birinə çevrilecəkdir. Bunu indi orada həyata keçirilən və gələcəyə hesablanmış işlərin hər biri təsdiq edir.

Azadlığın, abadlığın mübarək, Zəngilan!

Səhərdən bəri Zəngilan haqqında danışdığım söhbətin fonunda qayıdır 2020-ci ilin 20 oktyabrın 20-si bütün zəngilanlıların sənki yenidən dünyaya gəldikləri gündür, doğum günləridir. 27 illik həsretin vüsal günüdür. Bu gün 27 il axıdılın göz yaşalarının sevinc göz yaşalarına əvəriliyi gündür. Tək zəngilanlılar üçün yox, bu gün bütün azərbaycanlılar üçün əziz və unudulmaz gündür. Çünkü torpağımızın bir hissəsi, canımızın bir parçası, düşmən əlində olan övladımız azad olundu həmin gün. Bu xəberi xalqına verən insandan xoşbəxt insan varmı? Bu insan xoşbəxtliyi bütün Azərbaycan qədər haqq edən Ali Baş Komandanımızdır. Həmin günü olduğu kimi xatırlayıram. Cənab İlham Əliyevdən tarixə yazılan yeni şad xəbər:

-Zəngilan rayonu. Şanlı Azərbaycan Ordusu Zəngilan rayonu ərazisində də daxil olub, girib və yaşayış məntəqələrinin azad olunması təmin edilib. Zəngilan rayonu ərazisində yerləşən yaşayış məntəqələrinin adlarını çekirəm: Havalı kəndi, Zərnəli kəndi, Məmmədbəyli kəndi, Həkəri kəndi, Şərifan kəndi, Muğanlı kəndi və Zəngilan şəhəri! Zəngilan bizimdir! Qarabağ bizimdir!

Bu gün Havalı, Zərnəli, Məmmədbəyli, Həkəri, Şərifan, Muğanlı kəndləri və Zəngilan şəhəri! Zəngilan bizimdir!

Azadlığın da, azadlığının sənə verdiyi abadlığın da mübarəkdir, Zəngilan! İnşallah hüsnuməne tamaşa etmək üçün tezliklə gelərik.

Mətanət Məmmədəova

Enerji təhlükəsizliyinin təminatında AZƏRBAYCANIN VACİB ROLU

Həqiqətən də 27-ci Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz "Caspian & Gas" 2022 sərgisi Xəzəryani regionun energetika sektorunda ən böyük tədbir hesab olunur. Bakının bu tədbirə, bu sərgiyə ev sahibliyi etməsi ise təsadüfi deyil və xüsusi diqqətə layıqdır. Bu, əslində ondan xəbər verir ki, enerji təhlükəsizliyinin təminatında Azərbaycan vacib rola malikdir və bütün dünyada bu reallıq şəksiz-şübəsiz qəbul edilir. Thəks halda Bakının bu möhtəşəm tədbirə ev sahibliyi etdiyinin şahidi ola bilməzdik və çox sevindirici haldır ki, biz bu gün buna şahidlik edirik. Eləcə də bütün dünya ölkələri Azərbaycan paytaxtında bu tədbirin, bu möhtəşəm sərginin keçirildiyini müşahidə edir və bu məqam ölkəmizin bütün dünyada nüfuzunun, rolunu, söz sahibi olmasının göstəricisi kimi dəyrənləndirilir.

Bakı Enerji Həftəsinə, Serbiyanın və Moldovanın baş nazirlerinin müaviləri, ABŞ-in Dövlət katibinin enerji diplomatiyası üzrə köməkçisinin müavini, Avropana Komissiyasının Energetika üzrə Baş İdarəsinin direktoru, Ruminiya, Bolqarıstan, Qazaxıstanın energetika nazirleri, İran İslam Respublikasının neft naziri, Beynəlxalq Enerji Forumunun baş katibi, Qaz İxrac Edən Ölkələr Forumunun baş katibi, İtalyanın Ekoloji Keçid Nazirliyinin dövlət katibinin müavini, İndoneziyanın Neft və qazın baş direktoru, Hindistan Respublikasının Enerji Nazirliyinin əlavə katibi, TANAP Konsorsiumunun baş direktoru olmaqla yüksək rütbəli qonaqların gelməyi gözlənilir ki, bu da sərginin ne dərəcədə mötəbər olduğunu bir daha isbatlayır. Nəzərə çatdırmaq yerinə düşərdi ki, sadalanan yüksək rütbəli qonaqların gəlisiñin gözlənilməsi tədbirin əhəmiyyəti barədə qeyd olunanların təsdiqidir. Eyni zamanda bu, ölkəmizə, Azərbay-

cana olan yüksək marağın, inamin, xüsusen də enerji təhlükəsizliyinin təminatında Azərbaycanın vacib roluun olğunun bütün dünyada qəbul edilməsinin sübutudur.

Diqqətə çatdırıq ki, Xəzər Neft və Qaz sərgisi ölkəmiz müstəqillik əlde etdiyi tarixdən bəri keçirilən ilk sərgidir və Bakı Enerji Həftəsinin əlavə tədbirlər programı çərçivəsində ənənəvi olaraq ikitərəfli Biznes Görüşləri keçirilecek, eləcə də sessiyalar da, "Neft və Qaz sənayesinde avtomatlaşdırma üzrə qabaqcıl həllər", "Layihələrin çatdırılması istismara vermə mərhələsinin əhəmiyyəti", "Energy Talks" sessiyaları: "Women in power", "Bizimkiler", "Neft və Qaz bazarında tələb olunan təchizatçı necə olmaq olar", "Əhəmiyyətli dərəcədə fərqli xüsusiyyətlərə malik neft məhsullarının saxlanması və tədarük zəncirinin idarə edilməsi", "Neft sənayesində SƏTƏM idarəetməsi" ki mi aktual mövzuları ehətə edəcək, həmçinin iştirakçı şirkətlərin təqdimatları da olacaq. Bu isə o demekdir ki, regionda neft-qaz sənayesinin əsas tədbiri, tanınmış Beynəlxalq platforması olan Xəzər Neft və Qaz "Caspian Oil & Gas" sərgisi Xəzəryani regionun əsas neft-qaz layihələrinin müzakiresi və enerji təhlükəsizliyinin təmin olunması məqsədilə ən yüksək səviyyəli rəhbər işçilərini öz meydancasında bir araya getirir.

Katırlatmaq yerinə düşərdi ki, "Xəzər Neft və Qaz" sərgisinin keçirilməsi təşəbbüsü zamanında məhz Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən de dəstəklənib və o vaxtdan "Xəzər Neft və Qaz" sərgisi neft, qaz və energetika sahəsində aparıcı mütəxəssislərin görüş yeri olub və burada gələcək əməkdaşlığı dair memorandumlar, müqavi-

lər imzalanıb. Bu isə öz növbəsində enerji təhlükəsizliyinin təminatı baxımından xüsusile əhəmiyyətlidir və Azərbaycanın da bu məsələde vacib rolu danılmazdır. Təsadüfi deyil ki, sərgi, məhz yarandığı ilk günlərdə respublika rəhbərliyinin ciddi diqqəti altındadır və xüsusən hər il cənab Prezident İlham Əliyevin açılış mərasimində iştiraki sərginin yüksək statusa malik olduğunu isbatlayır. ABŞ, Böyük Britaniya, Türkiyə və digər ölkələrin birinci şəxslərinin hər dəfə sərgiye öz tebrlik məktublarını göndərmələri isə uzun illər boyu uğur qazanılmasının təzahüründür. Əlbəttə ki, ənənəvi "Xəzər Neft və Qaz" sərgisi növbəti dəfə yenə də dünyanın müxtəlif ölkələrində energetika sənayesinin liderlərini bir araya getirir və bu

Avarçəkmə uzun illərdən sonra yenidən Bakı sularında

Azərbaycan Kanoe və Avarçəkmə Federasiyası metbuat konfransı təşkil edib. SİA xəbər verir ki, Dənizkənarı Milli Park ərazisində yerleşən "Kiçik Venesiya şəhərciyi"ndə baş tutan tədbirdə Gənclər və İdman Nazirliyinin idman şöbəsinin müdürü Elnur Məmmədov, Azərbaycan Kanoe və Avarçəkmə Federasiyasının vitse-prezidenti Fərid Əmirov və baş katibi Fərhad Əliyev iştirak edib.

Gənclər və idman Nazirliyinin idman şöbəsinin müdürü Elnur Məmmədov federasiyanın 2022-ci ildə gördüyü işləri yüksək dəyərləndirib. O, 6-5 may tarixində təşkil edilən "Prezident kuboku-2022" beynəlxalq rəqətasının əhəmiyyətini xüsusi vurğulayıb. Elnur Məmmədov həmçinin Azərbaycan Kanoe və Avarçəkmə Federasiyasına gələcək işlərində uğur arzu edib.

Daha sonra çıxış edən federasiya rəsmiləri AKAF-in 2022-ci ildə gördüyü işlər və gələcək planları haqqında məlumat verib:

Qeyd olunub ki, 1 iyun Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günündə keçirilən tədbir zamanı ölkənin müxtəlif regionlarında uşaqlarla mütəmadi olaraq səyyar görüşlər keçiriləcək. Burada əsas məqsəd uşaqlar və yeniyetmələr arasında avarçəkmə idmanına marağı artırmaq və kütləviyyi təmin etməkdir. 1 iyundan etibarən isə bulvar ərazisində "Kiçik Venesiya şəhərciyi"ndə avarçəkmə məşqərləri keçiriləcək. Hal-hazırda Bakı Bulvarında dəniz avarçəkmesinin tələblərinə uyğun ərazini müəyyənleştirmək üçün mütəxəssislər işleyirlər. Yaxın zamanda Bakıda dəniz avarçəkmesinin inkişafına başlanılaq.

Həmçinin cari il ərzində federasiyanın gördüyü işlər barədə də media nümayəndələrinə məlumat verilib. Bildirilər ki, Federasiyanın rəsmi adı və loqotipi dəyişdirilib. Yanvarın 29-u Mingəçevirdə "Kür" Olimpiya Tədris-İdman Mərkəzində Gənclər Gününe həsr edilən "Gənclər kuboku" keçirilib. Koronavirus pandemiyasından sonra baş tutan həmin yarışın təşkilində əsas məqsəd idmançıların hazırlıq səviyyəsini yoxlamaq olub. Novruz Bayramı ərafəsində AKAF işğaldan azad olunmuş torpaqlarımızda idmançıların genişmiyyəsi ilk təlim-məşq toplantıını keçirib. Toplanışı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanın şəxşən izləməsi federasiya üçün böyük qürur olması ilə yanaşı, məsuliyyəti de artırıb. Bildirilər ki, işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə ilk beynəlxalq yarışı da Azərbaycan Kanoe və Avarçəkmə Federasiyası keçirib. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 99-cu il dövrümüne həsr edilən "Prezident kuboku-2022" beynəlxalq rəqətasının ilk günü Suqovuşan su anbarında baş tutub.

Mətbuat konfransı zamanı Azərbaycan Kanoe və Avarçəkmə Federasiyasının yeni rəsmi saytı (akaf.az) ictimaiyətə təqdim olunub.

1 iyun Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günündə baş tutan tədbirin sonunda avarçəkmə qayıqları "Kiçik Venesiya şəhərciyi" ərazisindəki suda nümayiş etdirilib. <https://youtu.be/9MU7y2E8T8E>

Banuçiçək Hüseyinli

Bütün dünya ölkələri 1 İyun tarixini Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günüünü qeyd etdi. Yarım əsrən artıq tarixi olan bu gün 1950-ci il iyunun 1-də BMT Baş Assambleyası tərəfindən təşkil olunan "Qadınların Beynəlxalq Konfransı"nda uşaq hüquqlarının təmin edilməsi ilə bağlı təkliflər səslənilər. Elə həmin tədbirdə də, 1 iyun tarixini uşaqların Beynəlxalq müdafiəsinə həsr etmək qərara alınıb. Bundan sonra iyunun 1-i Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü kimi tarixə düşüb.

BMT-də Uşaq Hüquqlarına dair Konvensiya qəbul edilib və Uşaq Hüquqları Konvensiyası - BMT tərəfindən qəbul edilmiş bir saziş olaraq, dünyadan hər bir yerdən yaşayış uşaqların Konvensiya ilə müyyəyən edilmiş hüquqlarını təmin edir. Dünyanın eksər ölkələrində olduğu kimi, Azərbaycanda da qeyd edilir. Bütün demokratik dövlətlərdə olduğu kimi, Azərbaycanda da uşaq hüquqlarının qorunmasına xüsusi önəm verilir. Ölkəmizdə müasir uşaqların problemlərinin həlli, onların hüquqlarının qorunması kimi məsələlərin zərurılığını nəzərə alaraq, əlverişli mənəvi və sosial mühitin yaranması istiqamətində ardıcıl tədbirlər həyata keçirilir. Uşaqların qayğısına qalaraq intellekti yüksək olan, savadlı nəslin yetişməsinə tələb olunan şəraitin yaradılmasına önəm verilir. Azərbaycan müstəqillik dövründə, uşaq hüquqlarının qorunması və cəmiyyətimizin bu sahədə maarifləndirilməsi sahəsində çoxsaylı layihə və proqramlar həyata keçirib. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 1998-ci il avqustun 24-də "Uşaq hüquqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunuñun təsdiqi ilə bağlı imzaladığı Fərmanı uşaqların hüquq bərabərliyi, vicdan, söz və məlumat azaadlığı, yaşamaq və inkişaf etmək, terbiyə almaq, şəref və ləyaqətinin müdafiəsi hüquqlarının təmin olunmasında böyük əhəmiyyətə malikdir. Bu sənəd cəmiyyətdə uşaqların müdafiəsinə və onların inkişafına xüsusi təkan oldu.

Ulu Önder Heydər Əliyevin ideyaları əsas götürülərək, müasir dövrdə uşaq və gənclərin vətəndaşlıq, vətənpərvərlik və mənəvi-əlaqı tərbiye sisteminin hüquqi əsası formalasdırılmış və normativ mənbə kimi bir sıra proqramlar qəbul edilmişdir. Uşaq siyasetinə xüsusi diqqət yetirən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən bu sahədə bir sıra uğurlu dövlət proqramları və layihələr reallaşır. Uşaq siyaseti ilə bağlı Prezident İlham Əliyevin Fərmanı ilə "Uşaq hüquqlarının həyata keçirilməsinə dövlət nəzarəti Qaydası" təsdiq edilib. Qaydalar uşaq sahəsində nəzarətin gücləndirilməsi, müvafiq dövlət orqanlarının uşaq sahəsində fealiyyətinin əlaqələndirilməsi baxımından, xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Uşaq hüquqlarının həyata keçirilməsinə dövlət nəzarəti" Azərbaycan Respublikası Aile Məcəlləsinin 51.7-ci maddəsinin uyğun olaraq, uşaq hüquqlarının həyata keçirilməsinə dövlət nəzarətinin təşkilini və həyata keçirilməsinə tənzimləmiş oldu. Dövlət nəzarətinin məqsədi uşaqların Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası və qanunları ilə müyyəyən edilmiş hüquqlarının və mənafələrinin qorunması, uşaq hüquqlarının təmin edilməsi üçün əlverişli mühit yaradılması idi. Eyni zamanda, uşaq hüquqlarının pozulmasına sebəb olan halların qarşısının alınmasında əhəmiyyətli bir sənəddir.

HEYDƏR ƏLİYEV FONDU XÜSUSİ QAYĞIYA EHTİYACI OLAN, VALİDEYN HİMAYƏSİNDƏN MƏHRUM OLAN UŞAQLARA DİQQƏT VƏ QAYĞI İLƏ YANAŞIR

Bu gün Ulu Önder Heydər Əliyevin ideyalarını əməli fealiyyəti ilə yasadın Heydər Əliyev Fondu tərəfindən də genişlənmiş tədbirlər həyata keçirilir. Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondu Prezidenti Mehriban Əliyeva rəsmi Instagram səhifəsində 1 iyun - Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü ilə bağlı paylaşım edib. Paylaşımda qeyd olunur: "Bütün balaclar soydaşlarımızı 1 iyun - Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü münasibətlə səmimi-qelbdən təbrik edirəm! Hər bir uşaq məhkəm cansağlığı, sevgi, sevinc, xoşbəxt gələcək arzulayıram! Uca Tanrı uşaqları bütün qada-balalardan qorusun!"

Bələ ki, fond xüsusi qayğıya ehtiyacı olan, valideyn himayəsindən məhrum olan uşaqlara diqqət və qayğı ilə yanaşır. Ölkəmizdə uşaq hüquqlarının təmin olunması, onların istedadının üzə çıxarılması istiqamətində silsilə tədbirlərin keçirilməsinə təkan verir. Fondun həyata keçirdiyi "Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb", "Təhsilə dəstək", "Diabetli uşaqlara en yüksək qayğı", "Talassemiyəsiz həyat naməne", "Kor və zəif görən insanların İKT-ye çıxışının təmin edilməsi" layihələri, məhz uşaqların fiziki və mənəvi sağlamlığı, yetkin bir şəkildə formalasdılması istiqamətində həyata keçirilir. Fond tərəfindən "Uşaq evləri və internat məktəblərinin inkişafı programı" çərçivəsində aparılan əsaslı təmir və yenidənqurma işləri cəmiyyətdə əks-səda yaradıb.

Bu gün uşaq və gənclərin mənəvi və əlaqəli, vətəndaşlıq və vətənpərvərlik tərbiyəsi üçün bütün tədbirlər həyata keçirilir. Bundan başqa, onlarda milli mədəniyyətimizə maraq, ümuməbsəri və milli dəyerlərin mənimsənilməsinə olan tələbat, bədii zövq və incəsanətə meyil, cəmiyyət həyatında iştirakın formalasdmasına hərtərəfli yardım göstərilir. Təhsil məssisələrində uşaq və gənclərin istirahəti və asude vaxtlarının təşkilinə diqqət artırılmışdır. Peşə seçimi, iqtisadi və əmək tərbiyəsi onlarda bir sə-

Zəfər qazanmış xalqımızın uşaqları gələcəyimizin təminatçııdır

dealarını kobud şəkildə pozub. Vətən mühəribəsi dövründə 12 nefər uşaq helak olub. Beynəlxalq konvensiyaları pozan ermənilər qanun qarşısında məsuliyyət daşıyırlar. Bu gün Azərbaycan xalqı qalib xalqdır. 30 ilə yaxın işğal altında olan torpaqlarımız ötən ilin sentyabrın 27-də Ermənistən ordusunun təxribatlarına qarşı Azərbaycan Pre-

Zümrüd BAYRAMOVA

"Azərbaycanda uşaqlara böyük diqqət və qayğı var"

Azərbaycanda uşaqlar həm dövlət, həm də cəmiyyət tərəfindən daim qayğı ilə əhatələnib. Biz bunun dəfələrlə şahidi olmuşuq". Bu fikirləri SİA-ya açıqlamasında Milli Məclisin deputati Ülviyyə Həmzəyeva bildirib. Onun sözlərinin görə, bu gün 1 iyun-Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi günüdür: "Bilirsiniz ki, Azərbaycanda uşaqlara böyük diqqət və qayğı var. Bu gün bizim övladlarımız müstəqil Azərbaycanın vətəndaşdır. Bizim körpələrimiz gələcəyimizin qurucularıdır.

Müstəqil Azərbaycan onlara olan ümidi edir. Hər sahədə uşaqlarımız öz bilikləri, savadı ilə seçilirlər. Uşaqlarımızın hər birinin cəmiyyətimizde özünəməxsus yeri var.

Azərbaycanda uşaq siyasetinin əsası məhz Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulub və bu gün də onun davamçısı cənab Prezident İlham Əliyev tərəfindən bu siyaset uğurla davam etdirilir. Azərbaycanda uşaqların sağlamlığına, onların təlim-tərbiyəsinə və digər məsələlərə her zaman diqqət verilib. Bu gün biz cəmiyyətimize tam hazırlıqlı vətəndaşlar yetişdirir. Ölkəmizdə uşaqlar üçün müxtəlif merkezlər. Uşaq baxçaları, uşaq evləri inşa edilib. Onların yaxşı inkişaf etməsi üçün hər cür şərait yaradılıb. Onların asudə vaxtlarının səmərəli təşkil olunması üçün forumlar təşkil olunur. Bunların hamısı ona görədir, bizim övladlarımızın dövlətimizin layiqli vətəndaşları kimi yetişsin. Bu da uzaqgörən siyasetimiz bir hissəsidir. Qeyd edim ki, təkcə Heydər Əliyev Fondu son dövrler uşaqlar üçün bir çox iri layihələrin həyata keçirilməsi üçün tədbirlər planı hazırlanıb. Beynəlxalq standartlara cavab veren ən müasir texnologiyalarla təchiz olunmuş məktəblər, liseylər uşaq baxçaları yaradılmışdır.

Qeyd edim ki, mühərribər dönməndə dəkörpələrimiz, uşaqlarımız zorakılığa məruz qalıb. Bu uşaqların gələcəyini təmin etmək üçün dövlətimiz əlindən gələnədir. Bu uşaqlara dövlətimiz xüsusi diqqət ayırr. Onların təhsili, sağlamlığı hər zaman dövlətimiz xüsusi diqqət göstərir".

Abutel İlhamqızı

Azərbaycan Səyahət və Turizmin inkişafı indeksində 8 pillə irəliləyiş

Azərbaycan Dünya İqtisadi Forumunun 2021-ci il üzrə Səyahət və Turizmin inkişafı indeksində 117 ölkə arasında 63-cü yerdə qərarlaşdır. SİA xəbər verir ki, bu barədə Dünya İqtisadi Forumu məlumat yayıb. Məlumatə görə, bu, 2019-cu il indekisi ilə müqayisədə 8 pillə irəliləyiş deməkdir.

Region ölkələrindən Gürcüstan 44-cü, Türkiye 45-ci, Qazaxistan isə 66-cı yerdə qərarlaşdır. "Ukrayna ilə mühərribəyə görə Rusiyaya qarşı tətbiq edilmiş sanksiyalar, səyahət məhdudiyyətləri turizm sektoruna təzyiq yaradıb, səyahət sərf olunan müddəti və xərcləri artırıb. Bunu nəzərdən keçirəndən, Rusiya vətəndaşları Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiye, İsrail, Birleşmiş Ərəb Əmirlikləri və Tailandda qədər müxtəlif destinasiyalarda əsas ziyanətçilərdərdir", - deyə məlumatda qeyd olunub.

"Böyük qayıdış" dediyimiz prosesə start verildi

Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəşadətli Azərbaycan ordusunun 2-ci Qarabağ müharibəsində işgal altında olan torpaqlarımızı işğaldan azad etdikdən sonra ermənilər tərəfindən yerlə-yeşsan edilmiş ata-baba yurdularımızı yenidən bərpa etmək, o, torpaqlara yenidən həyat vermək üçün bu ərazilərdə yenidənqurma, bərpa, abadlıq-quruculuq işlərinə start verildi.

Beynəlxalq hava limanları inşa edildi, "Ağılı kənd", "Ağılı şəhər" layihələri icra edilməye başlandı, tez bir zamanda Şuşa şəhərində Azərbaycan xalqının mədəni irsi bərpa edildi, Şuşa Azərbaycanın medəniyyət paytaxtı elan edildi. 44 günlük Vətən müharibəsi həm xalqımızın gücünü, həm də mənəvi keyfiyyətlərini göstərdi.

Biz ermənilərdən fərqli olaraq dinc əhaliyə qarşı müharibə, etnik təmizləmə aparmamışq, şəhər və kəndləri yerlə-yeşsan etməmişik. Azərbaycan sabitlik, təhlükəsizlik diyrədir. Bunu artıq bütün dünya görür və bilir. Müstəqil olmasadıq erməni işgalinə son qoya bilməzdik. Çünkü bu işgal şərtləndirən xarici amiller

olub. Ermənistən xarici həvadaları Azərbaycan xalqını öz hədəfinə çəkindir bilmədi. Azərbaycan xalqı güclü iradə göstərdi, birləşdi. Bunun təməlinde həmreylik, milli qırur, ləyaqət və güc dayanır. Azərbaycan xalqı bundan sonra müzəffər xalq kimi yaşayacaq. Biz 44 gün ərzində həm ərazi bütövlüyüümüzü bərpa etdik, həm ədaleti bərpa etdik, həm milli ləyaqətimizi bərpa etdik. Post-münaqişə dövründə gündəliyi Azərbaycan diktə edir. Qarabağ münaqişəsi həll olunub, Minsk qrupu öz fealiyyətini başa vurub. Bütün dünya, aparıcı ölkələr və aparıcı beynəlxalq təşkilatlar yeni reallıqları qəbul ediblər. Gündəliyimiz artıq aparıcı beynəlxalq təş-

kilatlar tərəfindən əsas kimi götürülür.

İşgaldən azad olunmuş ərazi-lərdə icra olunan infrastruktur la-yihələr dayanmadan genişlənir. Dəmir yolları, avtomobil yolları çəkilir. Avtomobil yollarının bir çoxu altı və dörd zolaqlıdır. Zəngilanda hava limanı tikilir və bu il istifadəyə veriləcək. Artıq böyük aqropark salınır, ilk məhsul bu il götürüləcək.

Ancaq hər kəs bilməlidir ki, görülen işlər asan başa gelmir. Azad edilmiş ərazi-lərin miqyası 4 Lüksemburq ərazisi qədərdir, Livanın ərazisine bərabərdir. Gəncələr də öz dədə-baba yurduna qayıtmaga çox hevəslidirlər. İnsanların qayıdışı üçün şərait olmalıdır. İndi birinci mərhələdə hər rayonda bir çox kəndlər seçilib ki, ilk növbədə orada işlər aparılacaq. Ondan sonra insanlar qayıtdıqca, bütün qalan yerler də bərpa ediləcək. Artıq "Böyük Qayıdış" dediyimiz prosesə start verilib.

Bərpa-quruculuq işləri surətə davam edir. Birinci pilot layihə Zəngilanda icra edildi, Ağalı kəndində. Bir il bundan əvvəl inşaat işləri başlamışdır. İndi 200 evdən ibarət gözel kənd salınır - "Ağılı kənd". Kəndin genişləndirilməsi və əlavə 150 evin inşa edilməsi, o cümlədən ikimərtəbəli, üçmərtəbəli mənzil tipli evlərin inşa edilməsi nəzərdə tutulur. Məşğulluq, məktəb, bağça, tibb məntəqəsi, bütün xidmətlər - "ASAN", "DOST", kiçik və orta biznesə dəstək xidmətləri mövcuddur.

**Afət Quliyeva
Qızıl Aypara Cəmiyyətinin
Nəsimi rayon şöbəsinin
sədri**

"İnsanın vicdanı, etik davranışları, mədəniyyəti olmalıdır"

"Ümumiyyətlə internet resursları, internet dünyası azad dünyadır. Saytlar da internet şəbəkəsinin bir vasitəsidir. Düzdür saytlar qanunla tənzimlənir, saytlar jurnalistikadır. Amma "youtube" üzərindən olan internet kanallarına nəzarət etmək mümkün deyil". Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında media eksperti Ceyhun Musaoğlu bildirib.

Onun sözlərinə görə, Milli Televiziya və Radio Şurası (MTRS) tərəfindən çox güman ki, hansısa tənzimləyici qanunlar qəbul olunacaq: "Amma yene də bunlara qarşı mübarizə üsulunu yalnız hüquq-mühafizə orqanları indiki məqamda gerçəkləşdirə bilirlər. "Youtube" kanallarında çıxıb kimise təhqir edib, şəref və ləyaqətini açıqlırlar. Bunlar hamısı Cinayet Məccələsində müvafiq for-

mada təsbit olunur. Bunu da yalnız qarşı tərəf şikayət etməlidir. Bu şikayət nəticəsində də məsələ araşdırılmalı və hüquq qiyamətləri verilməlidir. Bunun başqa bir tənzimləyici yolu hələ ki, müəyənləşdirilməyib.

Birinci növbədə bu kimi halarda insanın vicdanı, etik davranışları, mədəniyyəti olmalıdır. Bir insan niye çıxıb efirdən kimise təhqir etsin? Bu dərəcədə mədəniyyətsizlik olmaz. Bu insan eger özü-özünü tənzimləye bilmir, daxilində etik senzura formalasdırı bacarmırsa, o insan mütləq hansısa bir formada qanunla cəzalandırılacaq.

İkinci isə hər hansıa bir qayda pozuntusu, böhtan xarakterli fikirlərin səsləndirilməsi özü de, Cinayet Məccələsində maddələr şeklinde təsbit olunub. O maddələr əsasında da mütləq həmin insanlar hər hansıa bir formada məsuliyyətə cəlb olunmalıdırlar və olunurlar".

Səbinə Hüseynli

**Ermənilər Makronu
düşmən elan
etdilər - Əliyevi
təbrik etdiyinə görə**

RÖVŞƏN
rovsen.rasulov@mail.ru

Birinci amil: hər vəchlə Qarabağ regionunu "özünükü" kimi göstərmək səyləri

Ermənistən siyasi girdabdan çıxa bilməməsi, yaranmış situasiyada cərəyan edən hadisələri öz xeyrinə, yaxud istədiyi məcrada həll etmək imkanlarını itirməsi hər zamanki kimi başqalarının günahına yazılımaqdadır. Ümumiyyətlə, olmayıunan kimi görmək və beynəlxalq rəyə göstərməyə cəhd etmək, ya da öz suçu üzündə düşdüyü böhranlı vəziyyətinin səbəblərini "günahkar" qismində başqa dövlətlərin ayağına yazmaq şakəri bu gün də mövcudluğunu saxlamaqdadır. Baxın, Azərbaycan dünyada davam edən qlobal dəyişikliklərdə öz mövqeyini sabit şəkildə qoruyur, regionda yeni reallıqlarla imza atır, habelə Rusiya-Ukrayna müharibəsi fonunda enerji mənbələrini - neft-qaz potensialını siyasi-iqtisadi cəhətdən müstəqil, eləcə də öz səmərəsinə istifadə edir və belə də olmalıdır.

Üstəlik, Bakıda Teknofest festivalı çərçivəsində dünya ictimaiyyəti-nə təqdim edilən 5-ci nəsil hərbi sənaye məhsulları, o cümlədən, qardaş Türkiye ilə ciyin-ciyinə verilən ənənəli mesajlar artıq belə qənaətə gəlməyə zəmin yaradır ki, bu dəyişikliklər yaxın vaxtlarda daha nəhəng imkanlara yol açacaq və hətta açıb da!

Məhz bütün bunların mənzərəsində ermənilərin hələ də "artsax" məsələsində nala-mixa döyəcləmələri, çabalamaları, hər vəchlə Qarabağ regionunu "özünükü" kimi göstərmək səyləri onları düdükləri batlaqlıqda daha dərinə doğru dartib-aparır. Əslinde onlar yaxşı bilirlər və dərk edirlər ki, belə vasitələrlə özlərinə yalnız ölüñ fərmani imzalamış olurlar.

Bəli, etiraf etməliyik ki, eger hazırda Ermənistanda müxalifətin əsas keşisini revanşistlər ibarətdirsə, elə iqtidarda da revanşist hissələrini gizlədə bilməyənlər kifayət qədərdir. Elə də uzağa getməyərək biz Ermənistənin baş naziri Nikol Paşinyanın həftənin çərçənbə axşamı 2021-ci ilin bədəc hesabatı dinləmələri zamanı parlamentdəki çıxışında səsləndirdiyi fikrinə diqqət çəkək. O bildirib ki, Ermənistən respublikası cari 2022-ci ildə "artsaxda" yaşayış binalarının inşası üçün 20 milyard dram (40 milyon ABŞ dollarından bir az çox) vəsait köçürücək (??!!).

Buradan yalnız bir nəticəni hasil etmək olar - Paşinyan bu güne qədər aparılan danışqlarda Qarabağın Azərbaycanın ərazi vahidi kimi tənidığını nümayiş etdirədən eməldə açıq şəkildə əks mövqə nümayiş etdirir. Daha dəqiq desək, Azərbaycana qarşı ərazi iddialarını qüvvədə saxlayır və bu kimi faktlar kifayət qədərdir. Bu gün xaricdən maliiyyə ayıran "Hayastan" fondu Ağdəredə, Xocalıda, Xocavənddə eləvə yaşayış binaları inşa edirlər, adını da qoyurlar ki, bu mənzillər "artsaxın işgal olunmuş ərazilərindən çıxan qaçqınlar üçündür" (??!!).

İkinci amil: qısa zamanda başlarına DƏMİR YUMRUĞU (!!) endirib və bu məsələni köklü şəkildə həll etmək!

Diqqət yetirirsizmi? Demək buradan ağıla gələn ilk nə olur? Təbii iki, qısa zamanda başlarına DƏMİR YUMRUĞU (!!) endirib və bu məsələni köklü şəkildə həll etmək!

Deyəsən, bunların nazi ilə çox oynanıdı və bu nazi acı bağırsaq kimi keşib atmaq vacibdir, eks halda zəherlənmə, yaxud metastaz verib vəziyyəti mürəkkəbləşdirəcək və bunun da sebəbləri artıq cürcərməyə başlayıb. Məlum olub ki, Ermənistən XİN rəhbəri Ararat Mirzoyan Hindistanın atəş mövqələrini müəyyən edən yüksək həssaslı Swatch WLR RLS-ləri alıb, bu gün isə yeni raket kompleksləri əldə etmək niyətində olduğunu bəyan edib. Hər halda Ermənistən bu silahları servanta qoymaq üçün əldə etmir, Ermənistən kırılgı məqsədləri açıq-aydın görünür və əbəs deyil ki, dövlət başçımız bu barədə sərt bəyanatlarını irəli sürüb və xəbərdarlıqları edib. Belə davam edəcəklərsə Bakının zətən başqa yolu da qalmır!

Üçüncü amil: daha yaxşı oları ki, ilanın başı dibindən kəsilib atılsın!

Yeri gəlmışken, Fransanın Qarabağı ermənilər üçün qızıl xonçada təqdim edəcəyini axmaqcasına inanan ermənilər indi də Makronu hədəfə alıblar. Nədir ki, Emmanuel Makron 28 May Müstəqillik Günü ilə bağlı Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevi təbrik edib. Makronun "Fransa Azərbaycanla Ermənistən arasında münasibətlərin normallaşması istiqamətində müşahidə edilən pozitiv dinamikanı dəstekləyir" bəyanatı bu gün də bizə düşmən sayılan ermənilər dəha da həyəzlaşdırıb və onlar dərhal bəyan ediblər ki, eger Ermənistənə belə dostları varsa, onlara heç düşmən də lazımlı deyilmiş. Mötərizədəki linkə tiklayaraq həmin faktı oxuya bilərsiniz. (<https://www.armenian-report.com/ru/pubs/318264/>)

Mənçə, bütün bunlardan sonra eləvə şərhə də ehtiyac qalmır. İlan sağıdır və onun başı tam ezməyib. Əziləməibse, zəhəri dəha da qatışlaşıb və fəsad verməməsi üçün artıq o başın heç tamamilə əziləməsinə də ehtiyac qalmır, dəha yaxşı oları ki, ilanın başı dibindən kəsilib atılsın!

Şəhidlər ölməz, vətən bölünməz!

*Ağstafada şəhid Asif Mədədovun
anim mərasimi keçirilib*

1 iyun 2022-ci il tarixdə Vətən müharibəsi zamanı şəhidlik zirvesinə ucalmış Mədədov Asif Nəsir oğlunun doğulub boy-a-başa çatdığı Ağstafa rayonunun Kolxəlfeli kəndində doğum günü münasibətində anim mərasimi keçirilib. Yeni Azərbaycan Partiyası Ağstafa rayon təşkilatının sədri Etibar Hacıyev, Ağstafa rayon icra hakimiyəti başçısı Aparatının Vətən müharibəsi iştirakçıları və şəhid ailələri ilə işin təşkili şöbəsinin müdürü Ariz Qədiməliyev, şəhidin aile üzvləri, partiya fealları və rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri şəhidin Kolxəlfeli kənd qəbiristanlığında mezarını ziyarət

edib, öünüə gül dəstələri düzüb, ruhuna dualar oxuyub, əziz xatirəsini ehtiramla yad ediblər. Daha sonra tədbir iştirakçıları şəhid Asif Mədədovun ailəsini ziyyət edib, onların qayğı və problemləri ilə maraqlanıblar. Söhbət zamanı şəhidimizin keçdiyi şərflər heyat və döyüş yolundan geniş bəhs edilib. Şəhidin ailəsi göstərilən diqqət və qayğıya görə Prezident İlham Əliyevə və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevaya öz minnətdarlıqları bildiriblər.

Allah bütün şəhidlərimizi rəhmət eləsin!

YAP ölkəmizin ictimai-siyasi müstəvisində öz nüfuzunu durmadan artırmaqdadır

1 iyun 2022-ci il tarixdə YAP Tərtər rayon təşkilatının sədri Eldar Əsədov rayon təşkilatının Qapanlı və Qaradağlı ərazi partiya fealları ilə növbəti görüşünü keçirdi. Önce görüş iştirakçıları Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradıcısı Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və 44 günlük Vətən müharibəsində şəhid olan qəhrəmanlarımızın xatirəsi bir dəqiqəlik sükkutla yad etdilər. Eldar Əsədov görüşdə çıxış edərək YAP-in VII Qurultayından sonra partyanın yeni Proqram və Nizamnaməsi tələblərinə uyğun olaraq yerli və ərazi partiya təşkilatlarının qarşısına qoyulan vəzifelərdən və bu vəzifələrin həyata keçirilməsindən hər bir partiya üzvünün məsuliyətinin artırılmasının vacibliyindən danışmışdır. Rayon təşkilatının sədri son 19 ildə ölkəmizin siyasi, sosial-iqtisadi və mədəni sahələrdə əldə etdiyi uğurların, dövlətimiz və xalqımız üçün ən böyük zirvə olan 44 günlük Vətən müharibəsində qazanılmış Zəferin dövlətçilik tariximizdə şanlı yer almاسını vurğulamış, postmüharibə dövründə partiyamızın sədri, ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin yürütdüyü daxili və xarici siyasetin uğurla həyata keçirilməsi nəticəsində ölkəmizin dünyaya söz sahibine çevriləməsinə, iqtisadiyyatımızın sürətli inkişafının təmin edilməsinə, insanlarınımızın təhlükəsizliyinin və rifah halının yüksək səviyyəyə çatdırılmasına nail olduğunu göstərdi. O, qeyd etmişdir ki, əldə olunan uğurlarda YAP-in fealiyyəti danılmazdır. Çünkü, sıralarında 760 mindən çox feal, dövlət və dövlətçiliye sadıq insanları öz ətrafında birləşdirən Yeni Azərbaycan Partiyası "dünənin, bu günün və gələcəyin" partiyası adını ləyaqətlə doğruladıq ölkəmizin ictimai-siyasi müstəvisində öz nüfuzunu durmadan artırmaqdadır. Odur ki, hər bir partiya üzvü partiyamızın yürütdüyü siyaset, ölkəmizdə əldə onun nailiyyətlər, Möhtərem Prezident cənab İlham Əliyevin Ferman və Sərəncamlarının, nitqlərinin əhali arasında geniş təbliğ olunmasında insanları-

zin baş verənlər haqda maarifləndirilməsində daha feal olmalıdır. Eldar Əsədov hər bir partiya üzvünü, eyni zamanda partiya Nizamnaməsi teleblərinə uyğun olaraq üzvlük haqlarının vaxtı-vaxtında ödənilməsinə ciddi fikir verilməsinin ərazi partiya təşkilatlarının əsas vəzifələrindən biri olduğunu qeyd etmişdir.

Görüşdə çıxış edən partiya feallarıdan Fitat Əliyeva, Lətif Həmidov, Rizvan Əzimov və Çingiz İsayev Yeni Azərbaycan Partiyasının müasir Azərbaycan dövlətinin siyasi və iqtisadi həyatındaki müsbət rolundan və çağdaş tariximizin yaradılmasında səmərəli fealiyyətdən bəhs edərək, hər bir partiya üzvünün bundan sonra da, YAP-in Proqram və Nizamnamə tələblərinə ciddi əməl etmələrini əsas vəzifə kimə qəbul etdiklərini bildirirək, yaradıcısı Ulu Önder Heydər Əliyev olan Yeni Azərbaycan Partiyasının sıralarında olaraq Azərbaycanımızın dahada çiçəklənməsi, ölkəmizin beynəlxalq nüfuzunun artırılması üçün xalq-iqtidár birliliyinin sarsılmazlığının qorunmasına nümunə olmağı özlərinə şərəf hesab etdiklərini bildirdilər.

Rəfiqə

YAP Kürdəmir rayon təşkilatının yeni ərazi partiya təşkilatı təsis edilib

Yeni Azərbaycan Partiyası Kürdəmir rayon təşkilatının "Mərkəzi Aran Regional Məşğulluq filialı" ərazi partiya təşkilatı təsis edilib.

Bu münasibətlə keçirilən təsis iclasında çıxış edən YAP Kürdəmir rayon təşkilatının məsul əməkdaşı Niyazi Ağayev, Mərkəzi Aran Regional Məşğulluq filialının müdürü vəzifəsini müvəqqəti icra edən Samir Nuriyev və digər çıxış edənlər partiyanın yaranma zərurətindən, o dövrə cərəvan edən hadisələrdən ətraflı bəhs ediblər.

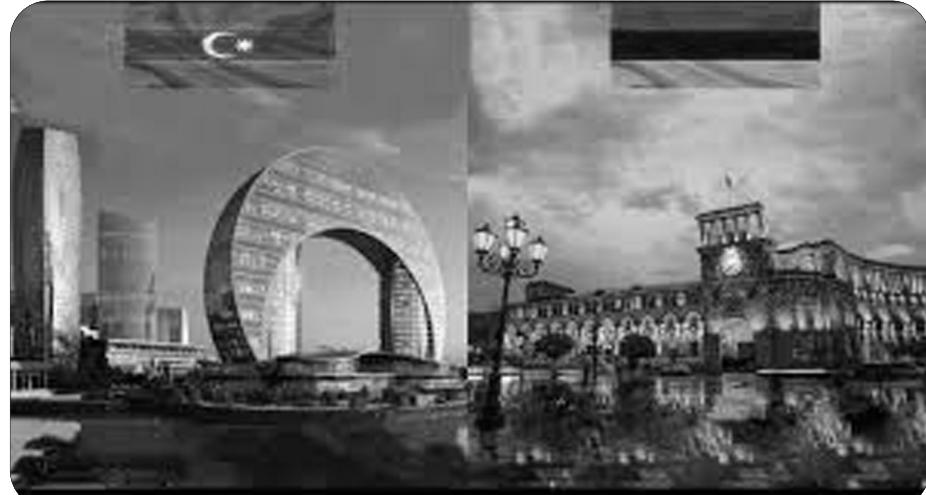
Qeyd olunub ki, 1992-ci il noyabrın 21-də ulu önder Heydər Əliyevin sədrliyi ilə YAP-in təsis konfransının keçirilməsi yeni müstəqil Azərbaycanın tarixində parlaq gə-

ləcəyin əsasını qoyub.

Vurğulanıb ki, YAP öz fealiyyəti ilə səbütə yetirib ki, bu partiya məhz yeni müstəqil Azərbaycanı qurmağa, onu zirvələrə, parlaq gələcəyə daşımağa qadirdir. Bu gün Ümummilli Liderin ideyalarını uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyevin rehbərlik etdiyi Yeni Azərbaycan Partiyası böyük güce çevrilib. Qarabağ Zəferindən sonra yaranmış yeni reallıqlar fonunda Azərbaycan Partiyamızın Sədri, Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rehbərliyi ilə parlaq gələcəyə doğru daha inamlı irəliləyir.

Çıxışlardan sonra təşkilatı məsələlərə baxılıb. Samir Nuriyev yekdilliklə "Mərkəzi Aran Regional Məşğulluq filialı" ərazi partiya təşkilatının sədri, Zahir Qədirli isə sədr müavini seçilib.

Moskva-Brüssel vasitəciliyi: Azərbaycan bütün hallarda qalibdir!

İrəvanın destruktivliyi fonunda Bakının gücü, təsir imkanları daha da artır və eyni zamanda, ikitərəfli yaxud üçtərəfli formatlarda nəticə əldə olunmazsa, mövcud məsələnin birtərəfli qaydada həlli mümkünluğu daha da çoxalır

Məlum olduğu kimi, sonuncu Brüssel görüşündən sonra Rusiya XİN-nin başçısı Sergey Lavrov Azerbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramovla və erməni həmkarı Ararat Mirzoyanla telefonla danışdı, görüşdə əldə edilmiş qərarların versiyalarını müzakirə etdi. Sonrakı prosesdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Rusiyanın dövlət başçısı Vladimir Putinə telefon zəngi etdi. Bu xüsusda isə ilk bəlli olanlar bunlardır:

- nəqliyyat məsələləri komissiyalararası işçi qrupu səviyyəsində Rusiyanın iştirakı ilə qəbul ediləcək. Burada isə dəhlizin istifadəsinin hansı rejimdə işə salılması məsəlesi dayanır.

1. Brüssel variantı - kommunikasi-

yaların üzərində ölkələrin suverenlikləri.

2. Moskva variantı - maneəsiz keçid.

Proqnoz etmək olar ki, məhz bu məqam daha çox müzakirə olunub. Belə ki, Rusiya üçün prosesdə hansı səviyyədə olması maraqlıdır. Və söz yox ki, Azerbaycan sözügedən kontekstdə Rusiya ilə Laçın dəhlizi məsələsini müzakirə edir və edəcək də.

- **sərhəd üzrə:** Rusiya burada məshəhətçi olaraq çıxış edir və ikitərəfli komissiyanın geniş tərkibli ilk görüşündə də yer alıb. Burada sərhəd anlayışı,

həmin tərəflərin proses gözləntiləri əsas rol oynayır. Bu məqamda isə Azərbaycannın mövqeyi Prezident İlham Əliyev tərəfindən açıq şəkildə bəyan olunub - sərhədlərin müəyyənləşməsi yalnız qarşılıqlı şəkildə ərazi bütövlüklerini tanımaqla həyata keçirilməlidir!

- **sülh razılaşması:** bu məsələ bir sıra məqamlarda dumanlı qalsa da perspektivdə nə isə görünə bilər. Daha dəqiq desək, Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti Şarl Mişel sülh razılaşması etrafında "yaxın həftələrdə" ifadəsini işledib bu isə konkret vaxtı ehtiva et-

mir. Həmin məsələ isə ermənilər üçün son şansdır.

Yəni "status" və ATƏT-in Minsk qrupu üzrə nala-mixa döyəcləmələri belə deməyə zəmin yaradır. Azərbaycanın isə çox gözləmək marağı və səbri isə ümumiyyətlə yoxdur. Əslində, Brüssel və Moskva da bunu yaxşı dərk edir.

Eyni zamanda, bu mərhələdə Azərbaycan üçün əsas məsələlərdən biri de Moskva və Brüssel formatlarını koordinatlaşdırmaqdən ibarətdir. Yəni əsas iş başlayan prosesin dayandırılmamasıdır. Həmçinin, Bakının maksimal konstruktivlik yanaşmaları da göstərir ki, proses heç də Moskva və Brüssel kimi vasitəcılərə qarşı yönəlməyib, əksinə, Ermənistən qeyri-konstruktivliyi və verdiyi vədlerini yerinə yetirməməsi prosesin uzanmasına zəmin yaradır. Təbii ki, burada Brüssel ilə Moskva arasındaki rəqabəti də istisna etmək olmaz. Görünür, erməni rəhbərliyi məhz bu rəqabətin kəskinleşməsinə ümidi bəsləyerek hələ də xam xəyallarına qapılmaqdə davam etməkdədir.

44 günlük müharibədə Bakı Moskva-yə sübut edə bildi ki, müharibe qərbin laiyəsi deyil. Rusiyanın Ukraynada hərbi əməliyyatlara başlamasından sonra isə

həmin münaqişənin regionumuza daxil olmasına qətiyyən imkan vermək olmaz. Bəs bunun nəticəsində nə əldə edə bilərik?

Ermənistən rəhbərliyi ağızı köpüklənə-köpüklənə ölü quruma çevrilmiş ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrələrinin bəyanatları üzərində interpretasiya qismində istifadə edə və bunu "beynəlxalq ictimaiyyətin mövqeyi" kimi sırmıq cəhdlerini davam etdirə bilər. Lakin işə gələndə biz görürük ki, Al-nin prosesə cəlb edilmesi nəticə etibarı ilə Azərbaycana ayrılan maliyyə yardımının həcmini 150 milyon avrodan 2 milyard avroya qədər artırdı və ən əsası, ermənilərin "artsax xalqı" adlı sərsəmələmələri Şarl Mişelin "Qarabağın erməni əhalisi" ifadəsi ilə faş eiddid.

Bununla paralel olaraq Laçında alternativ yol infrastruktur tikintisi sürətlə aparılır, Ermənistənla şərti sərhədlər möhkəmləndirilir, o cümlədən, Rusiya sülhmeramları kontingentinin müvəqqəti yerləşdikləri ərazilərə nəzarət gücləndirilir.

Bütün bu proseslər çərçivəsində Rusiya qarşı tətbiq edilən snaksiyaların uzanması müddəti reallığa çevirilir və belə bir şəraitde regionda Türkiyənin, Gürcüstanın da rolları artır. Daha dəqiq desək, Ermənistən destruktivliyi fonunda Bakının gücü, təsir imkanları daha da artır və eyni zamanda, ikitərəfli yaxud üçtərəfli formatlarda netice əldə olunmazsa, mövcud məsələnin birtərəfli qaydada həlli mümkünluğu daha da çoxalır.

Rövşən RƏSULOV

Kəndirdə yellənən gələcək
Elcin Bayramlı

Düz 2 gün düşündüm- 1 iyunda uşaqların hansı problemini yazım deyə. Bir deyil, iki deyil, hansını seçəsən? Axırda bu qərara gəldim ki, ən dəhşətli mövzuğu girişim- uşaq intiharlarına...

Sovet vaxtı intihar faktına, xüsusilə də uşaq intiharı faktına çox nadir hallarda rast gəlirdik. Indi isə hər həftə uşaq intiharı xəbərləri izləyirik. Son 10 ilde azyaşlıların intiharı geniş vüsət alıb. Nə baş verir? Uşaqlar niyə kəndirdə yellenir? Bu-na onları, kim, nə, niyə, necə məcbur edir? Çətin və dəhşətli suallardır.

Cəmiyyətlərin, dövlətlərin, quruluşların fərqi əslində, intiharların səviyyəsi ilə ölçüləmdir. Qalan bütün sosial, iqtisadi, siyasi üstünlüklerin heç bir rolu ola bilməz. Məsələn, dünyada intiharlara görə, iri kapitalist dövlətləri- Yaponiya, ABŞ və Skandinaviya ölkələrinin ilk yerləri tutması o deməkdir ki, bu ölkələrdə insan faktoru önde deyil.

Dövlətin iqtisadi qüdrəti yüksək ola bilər, amma insanlar üçün normal, təhlükəsiz, psixoloji gərginliksiz cəmiyyət sistemi qurulmayıbsa, deməli bu dövlətdə yaşamaq təhlükəlidir. Maddi ri-fah da hər şey demək deyil. Başqa məsələlər var-gözəl görünməyən, əllə toxunulmayan məsələlər.

Azərbaycanda döyünün əksər ölkələrinə baxanda daha uyğun həyat şəraiti var. Düzdür, Avropadan, Rusiyadan, Yaponiyadan, ABŞ-dan... geri qalırıq, amma hər halda bura ne Afrika ölkəsidir, nə də Yaxış Şərq. Bəs o zaman bu problemlər hardan qaynaqlanır?

İntiharlarda sosial problemlərin rolunu inkar etmək olmaz. Lakin, etiraf etməliyik ki, indiki dövrde və bizim kimi ölkədə intiharların əsas səbəbləri arasında təkcə sosial-iqtisadi problemlər deyil, mənəvi-ruhi məsələlər daha böyük paya malikdir.

Cəmiyyətimizdə intiharlara qarşı formalılmış stereotiplər var. Məsələn, əgər intihar edən az yaşılı və yeniyetmə qız uşağırsa, hamı bir qayda olaraq ona mütləq tacavüz olunduğunu düşünür. Heç kim o qızın ailəsində və etrafında baş verənləri görmür, onun valideynlərindən zoraklıq gördüğünü, sosial və psixoloji problemlər yaşadığını gözardı edirlər.

İntiharlara artmasında bioloji və genetik təzyiqləri də qeyd etməmək olmaz. Son vaxtlar uşaqların çoxuna ana südү verilmir, körpələr kimyəvi, sintetik və GMO qidalardır, "Coca-cola" kimi təhlükəli içkilərlə böyükür. Ətrafdı isə, daha çox aqressiya, problem, əzab görür. Bir yandan da televiziyalar, azad internet. Təsəvvür edin, özəl kanallar elə dəhşətli amerikan multimediaları verirlər ki, uşaq bir yana qalsın, 40 yaşda adamın qorxudan, həyecandan bağıri yarılır.

Uşaqlar ənənəvi məkanlarından məktəblərdən, yaradıcılıq mərkəzlərindən, istirahət düşərgələrindən, idman salonlarından... ayrılaraq küçələrə tərk edilib. Ən yaxşı halda dəhşətli oyunlar oynadıqları, pornoşa, zoqlamaya, qanlı döyüş səhnələrinə baxdıqları azad internetə buraxılıb.

Nəticəsi ortadadır- uşaqlarımız həyətlərdə yerində qaraj tikilməsi üçün legv edilmiş yelləncəklərdə yellənmək əvezinə, boğazlarına keçirdikləri kəndirdə yellənlər... Əslində, kəndirdə yellənən, və yellənməli olan biziş- cəmiyyət olaraq. Onları belə dəhşətli "əyləncəye" sürüklədiyimiz üçün...

Uşaq intiharı uşaqların böyükərə etirazının ən sərt və ən dəhşətli formasıdır. Bəzi uşaqların intihardan əvvəl yazısız qoyduğu məktublar isə, ən ağır təhqirdir gələcəyini qoruya bilməyen cəmiyyət üçün...

Bizə ünvanlanmış mesajın ümumi məğzi çox qıсадır- Tfu sizin üzünüzə...

Dünya üzrə ümumi məhsulun 10, ixracatın 8 faizi beynəlxalq turizmin payına düşür. Dünyada əməkqabiliyyətli əhalinin 8 faizi turizm industriyasında və onunla bağlı iqtisadiyyat sahələrində məşğuldur. Bəzi ölkələrinin gəlirlərinin yaridan çoxu bu sahənin payına düşür. Turizm sektorunu iqtisadiyyatın daimi xarakter daşıyan ekoloji baxımdan zərərsiz və tükənməyən sahəsi kimi böyük perspektivlərə malikdir. Bəs əlverişli təbii-coğrafi vəziyyəti, böyük turizm potensialı olan Azərbaycanda bu sektor hansı perspektivlər vəd edir? Bu sahədə hansı irəliləyişlər, hansı problemlər var? Bunu aydınlaşdırmağa çalışacağız.

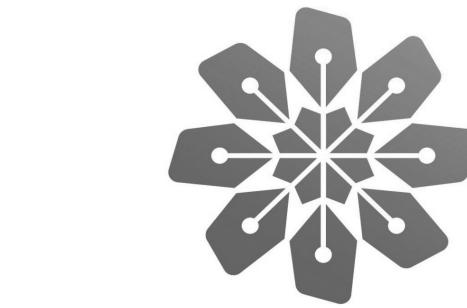
Xarici istirahətə gedən turistlərin sayı artır

"2010-2014-ci illərdə turizmin inkişafına dair Dövlət Programı"nda turizm sektorunu qeyri-neft sektorunun prioritet sahəsi kimi təsbit edildi. Rəsmi elan olunan hədəf Azərbaycanda turizmin ÜDM-də payını 2008-ci ildəki 0,8%-dən 2025-ci ildək 3%-ə çatdırmaq idi. Artıq 2020-ci ildək bu hədəfə nail olunmuşdu. Lakin pandemiyanın başlaması bütün dönyada olduğu kimi, Azərbaycanda da bu sektor tənəzzülə uğradı.

nın böyük əksəriyyəti ildə yalnız 4-5 ay fəaliyyət göstərir və onlarda yay mövsümündə qiymətlər xərici ölkələrdəki daha üstün istirahət mərkəzlərinin qiymətlərindən

lərin istirahət üçün qonşu ölkələrə maraqlı daha çoxdur. Bəs bunun səbəbləri nədir?

Turistlər yerli turizm mər-

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkışafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkışafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "Regionların sosial-iqtisadi inkişafının təşviq edilməsi" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

Turizmin inkişafı: potensial və problemlər?

Quru sərhədlərinin bağlı qalması turizmin inkişafına zərbə vurur, qiymətlərin bahalığı isə yerli turistlərin azalmasına səbəb olur

Pandemiyanın sonrakı dövrdə turizm sektorunun bərpası üçün imkanlar bərpa olunur. Əksər ölkələr quru sərhədlərini açıb və milyonlarla turist qəbul etməyə başlayıblar. Lakin turizm mövsümünün qızığın çağında Azərbaycanın quru sərhədlərinin hələ de bağlı qalması ölkəyə turist axınıni dayandırır.

Hazırda ölkədə 150-yə yaxın turizm şirkəti, 500-e yaxın mənşəxanalar fəaliyyət göstərir. Pandemiyanın qabaq ölkəyə ildə 2 milyon turistin gəldirdi, indi bu rəqəmin bərpa olunması və hətta bundan daha yüksək göstəriciyə çatdırılmasında üçün bütün imkanlar var.

Lakin bu sahədə bəzi problemlər var ki, onlar turizmin inkişafına mənə olur. Bu da əsasən qiymətlərin yüksəkliyi və xidmətlərin zəifliyi ilə bağlıdır. Məlum olduğu kimi, ölkəmizdə istirahət ocaqları-

yüksək olur. Bu obyektlərdə servis sahələri lazımı tələblərə cavab vermir.

Aydındır ki, turizm mərkəzinə üz tutan xarici turistlər istirahəti yalnız dadlı yemək, yatmaq və təbiəti seyr etməkde görmür. Turistlərin böyük əksəriyyətinin arzusu istirahət zamanı tarixi və mədəni abidələr ile tanış olmaq, maraqlı marşrutlarda (at üstündə, velosipedlə, qayıqla, piyada və s.) səyahət etməkdən ibarətdir. Bu xidmətlər isə demək olar ki, yoxdur. Məhz bu səbəbdən, öz vələndəşlərimiz də ölkədəki istirahət mərkəzlərinə üz tutmurlar.

Azərbaycanlıların en çox istirahət etdiyi ölkələr sırasında qonşu ölkələr - Türkiyə, Rusiya, Gürcüstan, İran əsas yer tutur. Hər il minlərlə turistimiz bu ölkələrə üz tutur. Göründüyü kimi, yerli turist-

kəzləri haqqda nə düşünür?

Mövzu ilə bağlı sosial səbəkədə kiçik bir sorğu keçirdik. "Azərbaycanda turizmin inkişafına əngel olan hansı problemləri qeyd edərdiniz" sualına respondentlər maraqlı cavablar veriblər...

Anar Həsənov: Ən böyük problem xidmət səviyyəsindədir. Bizde nəinki daha tələbkar xarici turisti, heç o qədər də tələbkar olmayan yerli turistləri belə qane edəcək normal xidmət səviyyəsi yoxdur.

Əgər bir araşdırma aparsalar görərlər ki, ölkəyə gələn xarici turistlərin heç biri 2-ci dəfə bura gəlmir. Leyla Əliyeva: Mənənən çox zərər vuran qiymətlərin bütün dönyadan baha olmasına. Bir neçə il əvvəl Gürcüstanda, Batumidə istirahət etdim, günü 25 manata 3 ulduzlu otelde, normal istirahət mərkəzində dincəldik. Hər gün 2-3 sa-

atiq ekskursiyalar təşkil olunurdu.

Turist bu qiymətə belə imkanı buraxıb bizim bahalı turizm mərkəzlərinə niyə gəlsin ki?

Kəmale Məmmədova: Bizdə turizm otelədə yatmaq yerini və yeməkləri çox baha qiymətə satmaq kimi başa düşülür. Ən yaxşı halda iri bir hovuz düzəldirlər. Belə mərkəzlərdə tünlik olur və istirahət etmək mümkün deyil. Səs-küydən qulaq tutulur. Bizim turizm mərkəzlərinin çoxunda gəziləsi, görüleşi yerlər yoxdur. Ağac, hovuz, gül-çiçək, heyvan heykəlləri elə her yerde var.

Hikmət Həsənov: Turizm sahəsi üzrə mütəxəssis kimi deyə bilərəm ki, bizdə hələ ki müvafiq infrastruktur və xidmət bərbad vəziyyətdədir. Turizm deyəndə turizm obyektləri sahiblərinin ağılna ancaq kabab satmaq və otağı baha qiymətə müştəriyə sırmak gelir. Əslində, turizm tam fərqli bir şəxdir. Floristləri, faunaçıları, arxeoloqları, etnoqrafları ölkəyə cəlb etmək lazımdır. Eyni zamanda, coğrafi, tarixi, etnoqrafik, nəbat və mütəlicəvi turizmi də inkişaf etdirib, ölkəyə külli miqdarda pul qazandırmaq olar.

Turizmin inkişafı təkcə dövlətin işi deyil...

Ekspertin fikrincə, geniş imkanlar olmasına baxmayaraq, Azərbaycana nəinki ecnəbi turistlərin maraqlı artırmır, hətta yerli vətəndaşlar da ölkəmizdə mövcud olan müalicəvi turizm xidmətlərinə yaraşanlırlar. Yerli turistlərin böyük əksəriyyəti müalicəvi istirahət üçün Rusiyaya, istirahət və əyləncə üçün isə Türkiyəyə və Gürcüstana üz tuturlar.

Qonşu ölkələr turizmin inkişafına böyük diqqət ayıırlar. Bu səbəbdən də böyük gəlirlər elədə edirlər. Biz belə bir güclü rəqəbat şəraitində turizmi inkişaf etdirməliyik. Bunun üçün də bu sektora dəha böyük diqqət qarılmalıdır, problemlər həll olunmalıdır.

Turizmin Azərbaycanda bütün növlərinin inkişafı üçün potensial

var, iş də görülür. Bizdə ekoturizmin, kənd turizminin, nəqliyyat turizminin, arxoturizmin, ekstrim (idman) turizmi, qış turizminin inkişafı üçün ciddi işlər görülür. Bizim milli yeməklərimiz var ki, onlar həm ucuz başa gəlir, həm də dadlı və xeyirli yeməklər kimi turistləri cəlb edə bilər. Onları markalaşdırmaq, təbliğ etmək, dünyaya tanıtmaq lazımdır. Bunun üçün də qida mütəxəssisləri hazırlamağa ehtiyac var. Turizm sektorunun inkişafı həm də məşğulluq probleminə müsbət təsir edə bilər. Yüz minlərlə insan işlə təmin oluna bilər.

Nəqliyyat turizmi üçün də yaxşı imkanlarımız var. Dənizdə, çaylarda, xüsusiəl Kür çayında gəmi turizmi, dəmiryolunda turist marşrutları, avtomobil, velosiped turları təşkil edilməsinə çalışmalıyıq. Regionlarda maraqlı muzeylər, təbii adıbelər, tarixi abidələrimiz var. Onlara turist marşrutları təşkil etmək işini gücləndirmək lazımdır.

Turizmin inkişafı ilə bütövlükdə xidmət sektoru inkişaf edəcək. Bu sahə inkişaf etmiş ölkələrin ümumi daxili məhsulun yarısına qədər qalxır. Düzdür biz turizmdən çox da böyük gəlir götürü bilmerik, amma bunu heç olmasa 10 faizə qazandırmaq olar.

Hesablamalara görə, turizm sektorunu 60-dan çox iqtisadiyyat sahəsinin inkişafına müsbət təsir edir. Ölkəyə gələn turistlərdən həm aqrar sektor, həm yüngül sənaye, həm xidmət sektor, həm maliyyə-bank-sığorta sistemi, həm nəqliyyat, həm rabitə, həm səhiyyə sektorunu qazanır. Ona görə də, turizm ümummiliyi olmalıdır.

Beynəlxalq məyəsələ Azərbaycanın turizm potensialı reklam və təbliğ olunur, böyük layihələr və konfranslar keçirilir. Dövlət elindən gələni edir. Amma bunu təkcə dövlət etməli deyil, turizm şirkətləri də burda maraqlı olmalıdır. Görülən işlər qanədici olmalıdır. Potensial çoxdur, perspektivlər yüksəkdir, qalır bu işləri ardıcıl yerinə yetirəm.

Elçin Bayramlı

“Gümüş, qızıl toyların keçirilməsi çox gözəl ənənə idi”

Azərbaycan milli mental dəyərlərində yubileylərlə bağlı məsələlər o qədər də əhəmiyyətli hadisə kimi qəbul edilmir. Hətta yadına gəlir ki, keçmişdə biz ad günlərini bəla təmtəraqlı qeyd etmirdik. Çünkü Şərq, Azərbaycan düşüncəsinə, həyat fəlsəfəsinə görə yaşanan hər bir hadisə artıq tarixdir. Bu sözləri SIA-ya açıqlamasında Yeni Yazarlar və Sənətçilər İctimai Birliyinin sədri, yazıçı-kulturoloq Aydın Xan Əbilov bildirib.

Onun sözlərinə görə, ona qayıtmak, onu tekrarlamak, yenidən dirçəltmək yox, məhz qabağa baxıb, irəliyə getmək lazımdır: "Məhz nağıllarımızda da bu var. Nağıllarda bele bir fikir var ki, arxaya baxma, arxaşa baxan daşa döner. Bu Azərbaycan cəmiyyətinin, Azərbaycan xalqının yeniliyi, innovasiyaya, hər cürə inkişafə açıq bir millət olduğunu sübut edir. Məhz bu baxımdan bunun müsbət ve mənfi tərəfləri var. Mənfi tərəflərdən biri odur ki, bizdə arxiv mədəniyyəti yoxdur. Bizdə keçmişə qayğı çox az olub. Baxmayaraq ki, biz gündəlik həyatımızı yaşamışq. Yeni yaşı adamlara, qadına hörmət kimi dəyərlər əslində həm də keçmişə hörmət kimi qəbul edilir. Eyni zamanda Vətənə, elə, doğma yurda, ocağa daim sadıq olmaq da o ənənənin davamı kimi qəbul olunur. Amma hər hansı bir hadisənin tarixini qeyd etmək, ad günülerini təmtəraqlı qeyd etmək Azərbaycanda qəbul edilmirdi.

Yubileylərlə bağlı daha çox SSRİ-nin vaxtında bir ideolojiyalardır. Təmtəraqlı məclislərin təşkil edilməsi, yubiley hədiyyələrinin verilmesi, ad günlerinin təmtəraqlı keçirilməsi bu tipli hadisələrə böyük dəqiqət ayrılması elbət ki, son 100 ilin hadisəsidir. Çünkü ondan əvvəl buna iqtisadi vəziyyət də imkan vermirdi. Bizdə daha çox dini bayramlar və günlər qeyd edildi. Sovet vaxtında isə toyların və digər məişət hadisələrinin təmtəraqlı keçirməsində, insanların rəsmi ideologiyaya qarşı bir mübarizəsi kimi də qəbul edildi. Yəni insanlar artıq iclaslarda, may və noyabr nümayişlərində iştirak etməkdən yorulmuşdular.

Daha sonra isə toyların 10 illiyi və daha çoxu, artıq 30, 50 ondan artıq toy günlərinin qeyd edilməsi kimi ənənələr yaranmağa başladı. Bildiyimiz kimi hətta brillant toy da

var. Yəni 50 ildən artıq kiminsə nikahı duruş gətirirsə, bu tarixi qeyd edir və buna brillant toy deyirdilər. Amma daha çox gümüş toy qeyd olunur ki, bu da 30 ildə yanılmırmasa baş verən hadisə kimi qəbul edildi. 50 il isə qızıl toy kimi keçirilirdi. Bununla bağlı keçmişlərde çox təmtəraqlı məclislər qurulurdular. Hətta o məclislərin bir çoxları bəlkə də həmin insanların öz toyundan da daha təmtəraqlı olurdu. Bu da övladlarının, ya-

xınlarının, doğmalarının, həmin insanlara qayğısı, hörməti, dəqiqət və sevgisinin təzahür kimi qəbul edilir.

Məncə burada mənfi neyse axtarmaq olmaz. Çünkü bu həqiqətən də gözəl bir ənənə idi. Bu yaşlı insanlara bir münasibətin etikası idi. Eyni zamanda yaşlı insanlara bir qayğı və dəqiqətin təzahür kimi qəbul edilməlidir.

Məhz aile dəyərlərinin qırılmaması üçün bu tipli tədbirlərin keçirilməsi əlbəttə çox gözəl bir ənənədir. Sadələşdirilmiş formada bu cür tədbirlər hələ də keçirilsə yaxşı olar. Düzdür, bu tipli tədbirləri olduğundan daha təmtəraqlı pul yığmaq üçün keçirirlər. Bu təbii ki, düzgün deyil. Bu kimi tədbirlər, məclisləri bütün ailəni bir yere yığmaq üçün keçirmək lazımdır.

Səbinə Hüseynli

Futbol üzrə İtaliya millisinin baş məşqçisi Roberto Mancini Argentina ilə keçirəcəkləri Finalissima matçı ərəfəsində argentinələ hückumcu Lionel Messi haqda fikirlərini bölüşüb.

Qol.az xəbər verir ki, mütəxəssis "L'Equipe" yə açıqlamasında deyib: "Məncə, Messi dünyadan ən yaxşı oyuncusudur. Bir neçə il İtaliyada Maradonanın oyununu izləmek imkanım oldu və düşünürəm ki, Messi ona bənzeyir. O, tarixin ən yaxşı futbolçularından biridir. Messi keçən mövsüm çox qol vurmadi. Yəqin səbəbi uzun müddət sonra komanda deyişməsidir. Bəzən dəyişikliklərə alışmaq üçün vaxt lazımdır. Amma yenə də onu ən yaxşı oyuncu hesab edirem. Finalissima matçında biz Lionel yaxından izləmeli olacaq, çünkü o, oyunun gedisatını bir sahniyəyə çevirə bilir".

Bu xəstəliyi olanlar ayaqlarını dəniz qumuna basdırı bilməzlər

Dəniz qumu orqanizm üçün günəş qədər faydalıdır. İslanmış dəniz suyunda gəzmək qan damarlarının genişlənməsinə və qan təzyiqinin sabitləşməsinə kömək edir. Eləcə də dəniz qumu yüksək tərləməni normaya salır. Qumun üzərinə uzanmaq ifraz olunan təri özünə çəkir.

Isti qum revmatizm xəstəliyi zamanı müsbət təsir göstərir. Denizden müəyyən miqdarda qum götürüb isiderek oynamadakı nahiyyələri örtmək məsləhətdir. Yarım saatdan sonra onu ilq su ilə yubub iki saat istirahət etmək çox yaxşı nticələr verir. Deniz qumu hətta miqren xəstəliyinin müalicəsi üçün de faydalıdır. Lakin isti qumu bütün hallarda xeyirli hesab edib saatlarla qumdan çıxmamaq da olmaz, çünkü onun zərərlə cəhətləri də var. Məsələn, təzyiq, şəkər, ürək xəstəliyi olanların ayaqlarını quma basdırması tövsiyə olunmur.

Qızıl ucuzlaşır

ABS-in dövlət bondlarının gelirliliyinin artması fonunda qızıl ucuzlaşır. SIA xəbər verir ki, Nyu-Yorkun "Comex" birjasında qızılın avqust fuqəsleri 0,74%, yaxud 13,7 ABŞ dolları ucuzlaşaraq 1 unsiyasi 1834,7 ABŞ dollarına satılıb. Gümüşün iyul fuqəslerinin qiyməti isə 1,01% düşərək 1 unsiyasi 21,468 ABŞ dolları təşkil edib. Bazarda "etibarlı" investisiyaların alternativi olan ABŞ-in 10 illik "US Treasuries" istiqrazlarının gelirliliyinin 2,844%-dən 2,866% seviyyəsinə çatması qızılın qiymətinə mənfi təsir göstərib.

Baş redaktor:
Bəhrəz Quliyev

Ünvanımız:
**Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.**
Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
"ƏLINCƏ" AZƏRBAYCAN XEYRİYYƏ
CƏMIYYƏTİNİN ORQANI.
QƏZET 1991-Cİ İL
YANVARIN 11-DƏN ÇIXIR
Tel: 598-33-90
Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə biler.

**Qəzet bazar və
bazar ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur**

Tiraj: 3220